

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ДОКТОРСКИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ

Ниш, август 2020.

**ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ
ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ПЕДАГОГИЈУ
ВЕЋУ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА
ЦЕНТРУ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА
НАСТАВНО НАУЧНОМ ВЕЋУ**

**АНАЛИЗА КВАЛИТЕТА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ОСНОВНИХ АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА ПЕДАГОГИЈЕ**

Самовредновање квалитета студијског програма Докторских академских студија педагогије реализовано је у оквиру процеса редовне периодичне процене квалитета студијских програма Филозофског факултета у Нишу. Реализацију анализе квалитета извршила је Комисија за унапређење квалитета у сарадњи са Прореканом за наставу и Департаментом за педагогију.

Циљ спроведеног самовредновања квалитета студијског програма ДАС педагогије јесте процена тренутног стања и квалитета Докторских академских студија, те на бази добијених резултата и увида у потребе планирати иновирање и осавремењавање програмских садржаја и начина њиховог остваривања, као и њихово усаглашавање са реално постојећим оптерећењем студената, њиховим потребама и могућностима. Сврха анализе јесте и дијагностификовање евентуалних мањкавости и недостатака студијског програма и његове реализације, осмишавање и креирање потребних корективних мера и препорука за унапређивање квалитета.

Анализа квалитета студијског програма реализована је јула и августа месеца 2020. године на основу *Стандарда и упутстава за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма* из 2019. године.

*напомена

У приказаним **SWOT** анализама свих стандарда коришћени су исти критеријуми квантификација процене и то:

(SWOT анализа)	Квантификација процене
S - Strengths - Предности	+++ - високо значајно
W - Weaknesses - Слабости	++ - средње значајно
O - Opportunities - Могућности	+ - мало значајно
T - Threats - Опасности	0 без значајности

Департман за педагогију основан је одлуком Управног одбора Филозофског факултета Универзитета у Нишу 1999. године. Први студенти уписани су у школској 2000/2001. години на основу сагласности Владе Републике Србије и усвојеног наставног плана од стране Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу. Од осамог оснивања оријентација Департмана јесте обезбеђивање квалитета наставног рада и научни развој кадра као претпоставка континуираног унапређивања и усавршавања студијских програма и процеса студирања. С обзиром на овакво усмерење Департман је до данас вишестуко увећао свој наставнички кадар и од младог департмана на коме су значајан део активности реализовали гостујући професори прерастао у Департман који данас готово самосталним наставним кадром реализује студијске програме на сва три нивоа студија. Захваљујући перманентном развоју и научном сазревању Департмана за педагогију стекли су се услови за креирање и акредитовање првог студијског програма Докторских академских студија.

Студијски програм Докторских академских студија педагогије први пут је акредитован одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета - КАПК, 2017. године (бр. уверења: 612-00-00582/2016-046) те је реализација програма почела школске 2017/18. Студијски програм Докторских академских студија педагогије траје 6 семестра (180 ЕСПБ) и пружа академско, односно научно звање „доктор наука – педагошке науке” (PhD).

Циљ Докторских академских студија педагогије јесте стицање општих способности и предметно-специфичних компетенција које би требало да допринесу развоју педагошке науке и критичког мишљења. Опште способности којима се тежи на Докторским академским студијама јесу способности: аналитичког и синтетичког начина мишљења, критичке процене аргумената и евиденције, примене знања у пракси, комуникације и тимског рада и развијене професионалне етике. Као најзначајније групе специфичних компетенција свршених студената Докторских академских студија издвајају се аналитичке, истраживачке и педагошке компетенције. Остваривање циљева везаних за наведене специфичне групе компетенција на ДАС педагогије релизује се кроз усмереност студијског програма ка развоју способности за самостални, научно-истраживачки рад у педагогији, способност критичког мишљења о процесима и актерима функционисања васпитно-образовног система; темељно познавање појединих педагошких проблема и одређених посебно-педагошких дисциплина (у складу са њиховим интересовањима), способност за коришћење, интерпретирање и критику достигнућа других комплементарних друштвених наука и способност за педагошки рад на највишим нивоима образовања у области педагошких дисциплина и др.

О квалитету Докторских академских студија педагогије сведочи и доле описана процена према критеријумима дефинисаним у укупно 10 стандарда за самовредновање квалитета студијских програма (Стандард 4, Стандард 5, Стандард 7, Стандард 8, Стандард 9, Стандард 10, Стандард 11, Стандард, 13, Стандард 14 и Стандард 15).

Стандард 4 – Квалитет студијског програма – Докторске академске студије педагогије

У циљу осигурања квалитета студијског програма и одговора на потребе и трендове развоја тржишта рада и послодаваца за вискоквалификованим стручним и научним кадром, студијски програм педагогије константно се преиспитује, иновира и креира нове предмете, имплементирајући исходе учења у складу са закључцима и препорукама [Центра за унапређење квалитета](#). У односу на претходни циклус акредитације, студијски програм педагогије обogaћен је увођењем још једног нивоа студија – Докторских академских студија педагогије. Студијски програм Докторских академских студија педагогије акредитован је први пут 2017. године (број: 612-00-00582/2016-06, [Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета](#)).

Докторске студије педагогије трају 3 године, 180 ЕСПБ бодова. Сваке године, акредитацијом је обезбеђено 5 места за будуће докторанде. Стручно, академско, односно научно звање које се стиче након завршених студија јесте „доктор наука – педагошке науке” (PhD). Докторске студије могу уписати сва лица са: завршеним дипломским академским студијама педагогије и других сродних научних дисциплина из области друштвених и хуманистичких наука са освојених најмање 300 ЕСПБ бодова и просечном оценом најмање 8,0; завршеним студијама за стицање VII-1 степена стручне спреме са просечном оценом најмање 8,0; уписаним последипломским студијама по старом закону, који су претходне студије завршили са просечном оценом најмање 8,0. Ближи критеријуми за упис и рангирање кандидата прописани су [Правилником о докторским студијама Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#).

Механизми праћења квалитета студијског програма педагогије заснивају се на јасно утврђеној процедури којом се одобравају и усвајају новокреирани студијски програми на нивоу Универзитета, и која пролази кроз четири „контролне фазе“. У првој фази (предлагања) наставници и сарадници Департмана за педагогију креирају пројекцију структуре студијског програма, описују дефинисане стандарде, те Веће департмана предлаже иницијалну верзију студијског програма надлежним телима Факултета. У другој фази (утврђивања) чланови Већа докторских студија утврђују предлог студијског програма ДАС педагогије и прослеђују члановима Наставно-научног већа Факултета да разматрају предложену структуру студијског програма формирајући финални предлог на нивоу установе а који даље упућују надлежном телу Универзитета. У трећој фази (одобравања) чланови Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу разматрају утврђени предлог ДАС педагогије Филозофског факултета и своје мишљење упућују Сенату Универзитета, да би у четвртој фази (усвајања) Сенат Универзитета у Нишу донео коначну одлуку о усвајању студијског програма, потенцијалним допунама и евентуалним изменама. У случајевима измена и допуна већ акредитованих студијских програма, спроводи се иста процедура.

Ради успешне реализације студијског програма педагогије, Комисија за унапређење квалитета Филозофског факултета два пута у току школске године спроводи евалуацију наставе, а на три године самоевалуацију целе установе, па и студијског програма педагогије, а последњи Извештај о резултатима самовредновања и План самовредновања доступни су јавности на сајту Факултета. Овим поступцима се осигурава могућност правовременог увида у факторе који

ограничавају квалитет студија, те ажурно уклањање истих. Ослањајући се на принципе Болоњске декларације, измене и допуне студијског програма ДАС педагогије усмерене су пре свега на актуелизовање и иновирање садржаја програма, обogaћивање листе обавезних као и изборних предмета инкорпорирањем нових, популарних и неопходних предмета, чиме се повећава изборност за студенте и студент квалитетније припрема за израду докторске дисертације.

Исходи образовања у оквиру студијског програма ДАС педагогије произилазе из циљева образовања уопште, као и самог студијског програма, а заснивају се на исходима учења. Како се исходи учења обично изражавају као знање, вештине и ставови, односно као специфична мерљива достигнућа, савладавањем ДАС педагогије, студенти стичу следеће компетенције:

- ✓ Темељно познаје и разуме педагошку науку, савремене теоријске приступе и савремену методологију научно-истраживачког рада.
- ✓ Идентификује и интерпретира савремене педагошке проблеме кроз пројектовање и организовање оригиналних истраживања.
- ✓ Примењује широк опсег истраживачких метода, техника и инструмената, интерпретира резултате адекватном интеграцијом теоријских приступа и добијених налаза.
- ✓ Редифинише постојеће знање кроз идентификовање нових проблема и конструисање нових метода, техника и инструмената за њихово истраживање.
- ✓ Критички анализира и синтетише нове и сложене идеје у области васпитања и образовања у комплексним и непредвидљивим ситуацијама.
- ✓ Самостално поставља и решава теоријске и практичне проблеме у ужој научној педагошкој области у изабраној области.
- ✓ Оспособљен за аутономни научно- истраживачки рад у области педагогије.
- ✓ Оригиналним истраживањем проблема у васпитању и образовању, партиципира у националним и међународним пројектима, објављује своје налазе и извештава јавност о резултатима истраживања у складу са међународним стандардима.
- ✓ Може да пренесе стручна знања и идеје колегама, широј академској заједници и друштву у целини, способан је да дискутује своје налазе са колегама.
- ✓ Креативно и конструктивно реагује на васпитно-образовне, друштвене, научне и етичке проблеме који се јављају у професионалној и академској делатности.
- ✓ Педагошке проблеме решава интеграцијом знања из различитих извора, сагледавањем различитог контекста и импликација које из тога произилазе.
- ✓ Отворен је за педагошке иновације.

Исходи учења на појединачним предметима усаглашени су са исходима учења на целокупном студијском програму. Исходи учења се ослањају на дескрипторима квалификација за овај ниво образовања у научној области педагошких и андрагошких наука, као и на одговарајућем европском нивоу квалификација. У складу са општим условом о савремености и међународној усаглашености са савременим светским токовима, студијски програм ДАС педагогије је у великом проценту (минимум 70%) компатибилан и усклађен формално, структурно и предметно са програмима истог нивоа студија у овој или сличној области (најмање 3 акредитована) у иностраним високошколским установама, претежно европског образовног простора:

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

ДАС	Усклађеност	Web адреса
ДАС педагогије	Univerza v Mariboru	http://www.ff.um.si/dotAsset/56226.pdf
	Sveučilište u Rijeci	http://www.ffri.uniri.hr/files/dokumentiodsjeka/CON/Nastavnicke%20kompetencije%20u%20visokom%20skolstvu%20ucenje%20i%20poucavanje.pdf
	Filozofski fakultet Skopje	http://www.fzf.ukim.edu.mk/page/programs/post/pedagoshki-nauki_39

По свом садржају, студијски програм педагогије сасвим је усаглашен са одговарајућим одредбама [Закона о високом образовању](#), [Статута Универзитета у Нишу](#) и [Статута Факултета](#). Структура и основни елементи студијског програма јасно су одређени у [Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма](#). Уз ове, студијски програм се усаглашава и са [Правилником о докторским студијама](#), којима се ближе одређује организација и реализација докторских академских студија педагогије, облици наставе, напредовање студената, упис у вишу годину студија, провера знања и оцењивање студената на испиту, докторска дисертација и друга питања. У вези са израдом докторске дисертације, јавно су доступни на сајту Факултета још два правилника: [Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#) и [Правилник о изменама и допунама правилника о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#). Стратегијом обезбеђења квалитета истовремено се прати усаглашеност студијског програма са стандардима Националног савета за високо образовање, регионалним и европским програмима, као и савременим научним достигнућима у области студија. Усаглашеност се прати у погледу исхода образовања, учења и компетенција сходно Закону о националном оквиру квалификација РС као и радном оптерећењу студената.

Студијски програм ДАС педагогије има јасну и експлицитно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, а то је образовање студената за јасну, одрживу, тражену и актуелну професију педагога. Притом је студијски програм усмерен ка стицању и развијању корисних и социјално потребних компетенција и квалификација, а које су усклађене са фундаменталним задацима и циљевима Филозофског факултета. Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе и перманентно усавршавање, у функцији квалитетног обављања стручне делатности. Студијским програмом утврђен је број обавезних и изборних предмета, испуњавајући услов од минимум 50% изборних на ДАС. Осим тога, курикулум предвиђа и начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија, бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са ЕСПБ, бодовну вредност предмета који се тиче припреме и саме израде докторске дисертације, предуслове за упис појединих предмета и групе предмета, начин избора предмета из других студијских програма, услове за прелазак са других, сродних студијских програма, критеријуме и услове преноса бодова, као и остала питања која су важна за извођење студијског програма.

Спецификацијом сваког наставног предмета, кроз силабусе, дефинисане су методе извођења наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења, чиме се успоставља равнотежа између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Исоходе учења сваког предмета дефинишу наставници ангажовани на том предмету, а ти исходи опредељују садржај и организацију наставног програма. Наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане циљеве и исходе образовања, што је уређено правном регулативом којом Филозофски факултет ближе уређује појединости везане за реализацију наставе, полагање испита и систем оцењивања. Реч је о *Статуту Факултета*, као и о [Правилнику о полагању испита и оцењивању на испиту](#) (број 186/1-6-01, од 12.06.2020.).

Ефикасност и успешна реализација зависи од многих фактора који у случају студијског програма педагогије представљају јасне предности с обзиром на то да је студијски програм ДАС педагогије акредитован за јако мали број студената (5). Облици остваривања наставе су: предавања, вежбе, семинари, радионице, самостални истраживачки рад. Индивидуалним консултативним радом су шансе да високошколска настава буде усмерена ка студенту у потпуности остварене. Настава у чијем је средишту студент пружа прилике за високу интерактивност и иницијативност. Наставни рад је усмерен пре свега на развијање вештина критичког мишљења, самосталност, одговорност, тимски рад, уз развијање вештина вишесмерне комуникације, а такође је присутна и стална повратна информација о напредовању студената и савладавању наставне материје. При том се наставник углавном усмерава на упознавање са предзнањима својих студената, њиховим очекивањима, потребама и интересовањима у односу на конкретне предмете, те сам укупан развој студената кроз наставне предмете које предаје. Индивидуалним активностима попут различитих семинарских радова или пројектних појединачних задатака, учествовања на научним скуповима и писања научних радова подстиче се самосталност и одговорност студената и њихова усмереност ка перманентном усавршавању. Предвиђањем и организацијом низа предиспитних обавеза наставник осигурава континуитет у раду код студената не само на наставном предмету него током студија уопште, као и константно праћење њиховог напредовања, као и евентуалних баријера са којима се сусреће у раду, те може пружити одговарајућу подршку студенту.

Анализа Табеле мапирања предмета даје увид у то како су исходи учења на студијском програму ДАС педагогије покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом. Овом табелом демонстрирана је усаглашеност циљева студијског програма са исходима учења.

Табела мапирања предмета

Ниво студија	
Докторске академске студије	ПЕДАГОГИЈА
Исоходи учења студијског програма	Обавезни предмети
Сврха докторских студија педагогије јесте: -оспособљавање кандидата за самостални, научно-истраживачки рад у педагогији и то, како у области теоријских, тако и апликативних истраживања; -развијање критичког мишљења о процесима и актерима васпитно-образовних процеса и друштвених промена; -пружање могућности студентима да кроз значајан број изборних курсева пронађу своја посебна педагошка интересовања;	Теоријско-методолошки проблеми педагогије
	Докторска дисертација – избор теме и предлог литературе
	Докторска дисертација – израда пројекта истраживања
	Израда и објављивање првог

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

<p>-продубљивање знања из посебних педагошких проблема за које студенти искажу интересовање; -способљавање студената за коришћење, интерпретирање и критику достигнућа других комплементарних друштвених наука; -развијање способности за тимски рад и учешће у интердисциплинарним истраживањима; -развијање способности за педагошки и наставни рад на највишим нивоима образовања (на универзитетском нивоу и у научним институтима).</p> <p>Савладавањем студијског програма студент стиче следеће опште способности: -способност аналитичког и синтетичког начина мишљења и способности поређења, -способност критичке процене аргумената и евиденције, -способност за примену знања у пракси, -способност комуникације и тимског рада и развијене професионалне етике; -способност за самостални, научно-истраживачки рад у педагогији, -способност критичког мишљења о процесима и актерима функционисања васпитно-образовног система; -темељно познавање појединих педагошких проблема и одређених посебно-педагошких дисциплина (у складу са њиховим интересовањима), -способност за коришћење, интерпретирање и критику достигнућа других комплементарних друштвених наука и -способност за педагошки рад на највишим нивоима образовања у области педагошких дисциплина.</p> <p>Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно специфичне способности: -Темељно познавање и разумевање педагошке науке, савремених теоријских приступа и савремене методологије научно-истраживачког рада. -Способност идентификовања и интерпретације савремених педагошких проблема кроз пројектовање и организовање оригиналних истраживања. -Примењује широк опсег истраживачких метода, техника и инструмената, интерпретира резултате адекватном интеграцијом теоријских приступа и добијених налаза. -Способност редифинисања постојећег знања кроз идентификовање нових проблема и конструисање нових метода, техника и инструмената за њихово истраживање. -Способност критичке анализе, процене и синтезе нових и сложених идеја у области васпитања и образовања у комплексним и непредвидљивим ситуацијама. -Оригиналним истраживањем проблема у васпитању и образовању, партиципира у националним и међународним пројектима, објављује своје налазе и извештава јавност о резултатима истраживања у складу са међународним стандардима. -Може да пренесе стручна знања и идеје колегама, широј академској заједници и друштву у целини, способан је да дискутује своје налазе са колегама. -Способност анализирања и промишљања педагошких норми и односа, могућност креативног и конструктивног реаговања на васпитно-образовне, друштвене, научне и етичке проблеме који искрсавају у професионалној и академској делатности. -Способност решавања проблема интеграцијом знања из различитих извора, сагледавањем различитог контекста и импликација које из тога произилазе. -Способност стратешког планирања у различитим областима васпитно-образовног система и отвореност за педагошке иновације.</p>	<p>научног рада</p> <p>Докторска дисертација-истраживање на теми</p> <p>Учешће на научном скупу</p> <p>Израда и објављивање другог научног рада (са рецензијама)</p> <p>Одбрана докторске дисертације</p>
--	---

Континуираном евалуацијом наставници и сарадници евидентирају и вреднују све активности студената на транспарентан начин. На почетку семестра сваки наставник упознаје студенте са основним подацима о предмету, са циљевима и садржајем предмета, планом и распоредом извођења наставе, начином оцењивања на предмету, литературом (обавезном и допунском), као и терминима за пријем студената на консултацијама. Студенти се са силабусима могу упознати и електронским путем, јер су исти јавно доступни на Интернет страници факултета. Коначна оцена за сваки наставни предмет изводи се из броја поена које студент стекне реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена. Укупан број поена на предмету укључује поене које студент стиче за различите врсте активности које су предвиђене силабусом одређеног предмета. Те активности могу бити на пример: објављивање научних радова, представљање научних радова на научним скуповима, или учешће на научноистраживачким пројектима. Квалитет научног рада односно успешност студента процењује ментор или наставник на предмету из уже области из које је студент израдио научни рад. Успех студента на испиту изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (изузетан).

Циљеви и исходи учења на студијском програму педагогије усклађени су са Националним оквиром квалификација.

Департман за педагогију за сваку школску годину планира и израђује календар наставе, план наставе се анализира и проверава за сваки наставни предмет, евентуално допуњава и модификује у складу са потребама или променама наставног кадра. Приликом формирања плана ангажовања и реализације наставе поштује се принцип оптерећености наставника и сарадника. Распоред одржавања наставе утврђује се пре почетка сваке школске године, а усваја се и годишњи план испита за све студијске програме педагогије. На основу плана наставе спроводи се процена ангажовања студената у току семестра кроз предиспитне обавезе и време проведено у припреми испита. Систем бодовања, утврђен је за сваки предмет и према јединственој методологији. Како је један од сегмената обезбеђења квалитета и контрола радног оптерећења студената, Центар за унапређење квалитета у сарадњи са Већем Департмана за педагогију током 2018. године приступило је дубинској анализи радног оптерећења студената у односу на ЕСПБ бодове које носи сваки појединачни предмет из студијских програма основних студија. Прво, вршена је квантитативна процена оптерећења студената анализирањем силабуса и друго, анализирани су резултати анкетања студената на питања о радном оптерећењу. Прва анализа подразумевала је квантитативно представљено радно оптерећење студената неопходно за постизање очекиваних исхода учења а које обухвата време проведено на настави, у самосталном раду, на обавезној стручној пракси и другим предвиђеним активностима упоређено са оквиром задатим кроз број ЕСПБ за дати предмет.

У анализи квалитета програма пожељно би било размотрити и појединачне индикаторе попут дужине студирања, просечног трајања студија, просечне оцено дипломираних студената и просечне оцено студената на испитима. Међутим, како је програм ДАС педагогије толико млад да још увек није изнедрио своје прве докторе педагошких наука, таква анализа још увек није могућа.

Приликом припремања силабуса за предстојећу акредитацију установе и студијских програма постављен је захтев према наставницима да приликом израде спецификације наставног предмета (силабуса) зарад усклађивања радног оптерећења студената јасно назначе странице из литературе које су обухваћене испитном материјом. Дакле, за сваки силабус наставници су исказали радно оптерећење студената бројем сати потребних за савладавање програма и бројем страница обавезне литературе а које су рачунали по формули ЕСПБ = 25-30 сати рада. На пример, предмет са 10 ЕСПБ подразумева оптерећење студента од 250 сати рада које би требало да проведе ангажујући се активностима којима наставници директно руководе, у самосталном раду, на обавезној стручној пракси, припремама за проверу знања и на самој провери знања, као и другим ненаведеним активностима. Уколико се предмет реализује са недељним фондом од 4 часа то значи да ће студент провести 60 сати на настави (4 часа недељно x 15 недеља у семестру), док ће преосталих 190 сати провести у осталим активностима (читању литературе, изради самосталних пројеката и презентација, изради домаћих задатака...). Говорећи о обиму литературе, у наведеном случају оптерећење студента за 190 сати учења ван наставе не би смело да пређе литературу обима већег од 1140 страница с обзиром на усклађеност са европским стандардом према коме један сат рада не сме прећи више од 6 страница литературе (190x6=1140). Иако ова квантитативна формула донекле говори о реалном формулисању радног оптерећења студената унутар свих курсева, активности Центра за унапређење квалитета надаље ће бити усмерене ка темељнијој анализи и преиспитивању кроз различите мерљиве индикаторе и са различитих становишта. У томе значајну улогу, поред података добијених кроз студентске евалуације, могу имати и испитивања других категорија и актера, као што су свршени студенти, али и сами послодавци. Што се тиче перцепције садашњих актуелних студената, важно је споменути да је академске 2016/17. године измењен упитник који се користи у процесу студентске евалуације како би се прилагодио упитнику предложеном од стране [Центра за унапређивање квалитета Универзитета у Нишу](#), и како би се анкете спроводиле електронским путем ради економичности и брзине прикупљања и обраде података. Ови подаци су организовани на битно другачији начин у односу на стари упитник. Само постојање електронских упитника који се сада примењују добра је основа за добијање нових података о квалитету студијских програма. За почетак, док не прође неки дужи временски период од устаљености њиховог спровођења, једино што се може поредити јесу извештаји о квалитету студијских програма на годишњем нивоу. Такође, добра допуна овим електронским анкетама могла би бити и мини истраживања [Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета](#) и [Департмана за педагогију](#) којима би примарни циљ био утврђивање очекивања студената у односу на наставне предмете, те да ли разлике у очекивањима утичу на перцепцију квалитета предмета. Ако би се томе придодала потенцијална испитивања усмерена ка послодавцима и дипломираним студентима који су већ у радном односу, добиле би се обухватније и темељније информације о потреби и могућностима унапређења квалитета студијских програма педагогије.

Квантитативни индикатори квалитета студијског програма одређују се и на бази података из службене евиденције. Годишњи извештај који доставља Служба за наставу и студентска питања обухвата податке о укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и

претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године унутар акредитованих студијских програма, те просечно трајање студија у претходне три школске године. О атрактивности и квалитету студијских програма најбољу слику пружа извештај стручних служби факултета настао детаљном анализом података о пријављеним кандидатима за полагање пријемног испита за упис на ДАС педагогије. Иако младе, ДАС педагогије попуњавају предвиђену квоту за упис на овај ниво студија.

Мерне вредности ЕСПБ представљене у табелама горе поменутог извештаја о радном оптерећењу студената, добијене су углавном проценом оптерећења студената према већ описаној формули, а не неким другим егзактним процедурама праћења оптерећења студената, на пример вођењем дневника оптерећења од стране изабраних студената које предлажу представници Студентског парламента. Ипак, њихов предлог, иако на први поглед можда неостварив, може бити опција о којој треба размишљати и покушати са њом у наредном периоду. Иако ова квантитативна формула донекле говори о реалном формулисању радног оптерећења студената унутар свих курсева, активности Центра за унапређење квалитета надаље биће усмерене ка темељнијој анализи и преиспитивању кроз различите мерљиве индикаторе и кроз различите приступе.

О континуираном раду на обезбеђивању квалитета студијских програма говори и низ интерних пројеката Филозофског факултета у Нишу који се спроводе од 2018. године унутар сваког департмана, па и унутар Департмана за педагогију, а који су углавном оријентисани на прикупљање информација од студената о квалитету актуелних студијских програма, али и њихових ставова о могућностима иновирања програма студија.

На крају, као и са курикулумом уопште, наставници и студенти упознати су и са дефинисаним захтевима које завршни рад – докторска дисертација треба да испуни, условима и поступцима који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе, они су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованог студијског програма, а што је ближе одређено [Статутом Филозофског факултета у Нишу](#) и [Правилником о докторским студијама](#), а нешто ближе описе нуде и [Правилник о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#) и [Правилник о изменама и допунама правилника о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације](#).

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
*Потпуна усаглашеност циљева и садржаја студијских програма и исхода учења (+++) * Циљеви студијског програма усклађени су са циљевима учења (+++) *Менторски рад кроз наставу/консултације усмерен је ка студенту (+++) *Методе рада фокусиране су на развијање вештина критичког мишљења, креативности, самосталности и одговорности (+++) *Систем оцењивања заснован је на мерењу	*Недовољна повезаност студената са локалном заједницом током студирања на ДАС педагогије (++) *Демотивисаност студената да конкуришу за програме размене студената услед недостатка финансијских средстава или језичких баријера (++) *Веома је мали број студената који користе програме мобилности за боравак на Филозофском факултету (+++)

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

<p>исхода учења (++)</p> <p>*ЕСПБ оптерећења усаглашена су са активностима учења нужним за достизање жељених исхода (+++)</p> <p>*Радно оптерећење студената не прелази максимални оквир (уравнотежена је расподела обавезних и изборних предмета, и између кључних предмета на студијским програмима) (+++)</p> <p>*Исходи учења усаглашени су са очекиваним компетенцијама студената на бази дескриптора квалификација (+++)</p> <p>*Студенти су изузетно способни да функционално integriшу знања и вештине (+++)</p> <p>*Квалитет студената Факултета чини их конкурентним на програмима стипендирања и финансијску подршку за слушање семестра у иностранству (++)</p> <p>*Развијени су поступци за континуирано праћење квалитета студијских програма (+++)</p> <p>*Адекватно и континуирано вредновање предиспитних обавеза пружа наставнику објективнију слику о усвајању исхода учења (+++)</p> <p>*Квалитетно осмишљен студијски програм доприноси пријави већег броја кандидата за упис на студије што даје прилике за селекцију квалитетнијих кандидата (+++)</p> <p>*Сви студијски програми акредитовани су у законским роковима (+++)</p> <p>*Континуирано осавремењивање студијског програма (+++)</p> <p>*Потпуна доступност информација о припреми, изради и одбрани докторске дисертације (+++)</p> <p>*Сва усвојена документа о студијском програмима присутна су на званичној страници факултета (+++)</p> <p>*Информације о студијском програму и исходима учења транспарентне су и доступне на сајту Факултета (++)</p>	
Могућности	Опасности
<p>*Фокусирање на ставове актуелних (а у будућности и свршених) студената и послодаваца ради будућих промена студијског програма (++)</p>	<p>*Додатна оптерећења стручних служби, па и самих наставника и сарадника административним пословима (++)</p> <p>*Незаинтересованост одређеног дела</p>

<p>*Повезивање истраживања студената са локалном заједницом, тако да оба имају вишеструке користи (++)</p> <p>*Усмеравање Центра за унапређење квалитета ка темељнијој анализи и преиспитивању квалитета студијског програма кроз различите мерљиве индикаторе и кроз различите приступе (++)</p> <p>*Прикупљање података о индивидуалним активностима наставника и сарадника на пољу унапређења квалитета наставе (+++)</p> <p>*Додатно умрежавање са професионалним/стручним удружењима (++)</p> <p>*Увођење страних језика од почетних нивоа у изборне блокове од самог почетка студија, па и на самом трећем нивоу – ДАС педагогије (+++)</p> <p>*Факултет поседује капацитете за укључивање у програме мобилности студената како би био атрактиван студентима региона и из иностранства (+++)</p>	<p>наставног особља на пољу унапређења квалитета наставе (++)</p> <p>*Недовољна мотивисаност студената да искажу своја мишљења о квалитету студијских програма (+)</p> <p>Пратећи логистички и институционални проблеми који потичу са Универзитета као носиоца међународне сарадње и мобилности студената (+)</p> <p>*Изостајање адекватне финансијске подршке од стране државе за одређене активности које иду уз мобилност студената (++)</p>
--	--

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

На темељу анализе студијског програма Докторских академских студија педагогије на Филозофском факултету у Нишу, урађене сходно утврђеном *Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма*, може се констатовати да програм испуњава Стандард 4. Континуиране измене, допуне и креирање нових предмета на студијском програму ДАС педагогије резултат су сталног критичког преиспитивања актуелног програма, многобројних анализа и тежње да се достигне највиши ниво квалитета студијског програма и компетенција дипломираних студената. Наравно, увек ће постојати онај простор у коме се овај студијски програм може даље унапређивати. Неки од предлога добијених SWOT анализом су следећи:

- ❖ Повезивање истраживања студената са локалном заједницом, тако да оба имају вишеструке користи;
- ❖ У будућности – фокусирати се на континуирани рад на усавршавању квалитета наставе уважавањем мишљења послодаваца, редовних и дипломираних студената (доктора педагошких наука);
- ❖ Унапређивање мобилности студената јачањем постојећих сарадњи и уговарањем нових партнерских односа;
- ❖ Интензивирање бодовања ваннаставних активности студената са циљем мотивисања студената за рад у области контроле квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 4:

[Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године](#)

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.2.а Број и проценат уписаних и дипломираних студената у претходне 3 школске године на ДАС педагогије

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Стандард 5 – Квалитет наставног процеса – Докторске академске студије педагогије

Питања квалитета наставног процеса, Филозофски факултет у Нишу, регулише *Статутом, Општим актима, Правилницима као и Стратегијом обезбеђивања квалитета*. У области наставног процеса као основни сегменти обезбеђивања квалитета одређују се: организација и реализација наставе, методе у настави, оцењивање студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту, и професионалност и етичност у раду (<https://drive.google.com/drive/folders/1zCSM8eVhnINT6hIN-BCtry1UqwFOEfdw>).

Докторске студије педагогије на Филозофском факултету у Нишу се одвијају према програму који је акредитован 2017. године. Настава на докторским студијама реализује се кроз обавезне и изборне предмете, часове активне наставе и израду докторске дисертације. Широк спектар изборних предмета на ДАС педагогије студентима омогућава да буду активни креатори својих компетенција, да бирају предмете у складу са сопственим интересовањима, чиме се обезбеђује висока мотивисаност за учење, а самим тим и успешно остваривање исхода учења. То је вероватно један од разлога што је успешност студената на докторским студијама врло висока.

Настава на ДАС педагогије се разликује у односу на наставу на основним и мастер студијама, по начинима организовања и планираним обавезама студената. С обзиром да се на програм ДАС уписује мали број студената, заједничко је слушање само обавезног предмета, док се настава на осталим предметима организује консултативно. Консултативна настава заправо представља менторски рад са студентима у коме се остварују ближи односи између студената и професора и руше баријере типичне за класичне облике рада. Такав начин организације наставног рада реализује се уз поштовање принципа индивидуализације према коме сваки студент напредује темпом који је усклађен са његовим интересовањима и капацитетима. Индивидуализација наставе је од посебног значаја за јачање компетенција студената за истраживање, писање научних радова и израду докторске дисертације.

Наставни процес на ДАС педагогије је креиран тако да омогућава активно позиционирање студената у настави и пружа прилику за развој самосталности у изради предиспитних обавеза кроз студијски истраживачки рад. Наиме, програмом је предвиђено да студенти докторских студија током студирања треба да објаве два научна рада и да учествују на бар једном научном скупу. Сходно томе, у процесу наставе на докторским студијама се негује интерактиван приступ у коме долази до изражаја самосталност, креативност, критичко размишљање и научно-истраживачки приступ у раду.

На ДАС педагогије процес наставе се изводи према унапред утврђеном распореду часова. На почетку сваког семестра креира се распоред наставе и испита (предавања, вежби, недељних консултација наставника и сарадника који је доступан студентима на сајту факултета и на Огласној табли која је посебно намењена студентима ДАС Педагогије. На сајту факултета и на огласној табли се налази и план испитних рокова (<https://webapps.filfak.ni.ac.rs/raspored-ispita/files/das/pedagogija/pedagogija-god-nnp.pdf>) као и термини полагања испита у одређеном временском периоду. План реализације наставе, за ДАС се предлаже на Већу Департмана за педагогију, а усваја на НН Већу. Након усвајања, План реализације наставе и испитних рокова на

годишњем нивоу се поставља се на веб страницу факултета. У креирању Плана наставе води се рачуна о о специфичностима наставе на ДАС тако да се на изборним предметима за рад користе кабинети професора. Имајући у виду да су поједини студенти у радном односу, води се рачуна о прилагођавању термина консултација потребама студената.

Измене у распореду часова и терминима полагања испита се врше уз поштовање принципа померања испита уназад, односно у каснијем термину, уз сагласност продекана за наставу и правовремено обавештавање студената. Обавезе наставника и сарадника у наставном процесу на нивоу ДАС Педагогије су дефинисане *Правилником о докторским академским студијама*. Наведени правилник јавно је доступан на интернет страници Факултета преко линка (<https://www.filfak.ni.ac.rs/preuzimanje/category/4-pravilnici>).

Наставу на ДАС педагогије карактерише примена савремених метода високошколске наставе и интерактивног приступа, што се обезбеђује кроз повезивање теоријске наставе и вежби, активним позиционирањем студената у самом наставном процесу. Силабусима појединачних предмета предвиђене су различите интерактивне и студијско истраживачке активности студената које носе и одређени број поена. Интерактивност наставе, креативност и стваралаштво студената и њихово осамостаљивање у креирању и примени стечених знања обезбеђује се и разноврсним методичким поступцима и видовима савремене наставе, који су сходно специфичностима наставних предмета предвиђени силабусима.

У циљу адекватне реализације наставе и благовременог упознавања студента са специфичностима наставних предмета које ће слушати, спецификација сваког појединачног предмета (силабус), постављена је и јавно доступна у одељку ДАС Педагогије, студијски програм. Силабуси програма који је акредитован 2017. године, доступни су на следећем линку: <https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1sfX4pZhFUbM1fMYSEpM2CToJ8vdWTwCC>.

Поред јавне доступности силабуса, сваки наставник је у обавези да почетком семестра на првим часовима студентима представи план рада на наставном предмету који предаје, односно да јасно назначи и опише битне елементе које силабус садржи и којих ће се придржавати у даљем раду: назив и статус предмета, број кредита, имена наставника и сарадника, спецификација предиспитних обавеза и испитних активности, начин оцењивања и списак литературе која је потребна за припремање испита. Измене у акредитованим плановима (силабусима) врше се према утврђеној процедури. Све измене у курикулуму и силабусима (које излазе из дозвоених и прописаних оквира), осим када се ради о редовном ажурирању и осавремењивању, предлаже Веће Департмана за педагогију и упућује Већу докторских студија и Наставно-научном већу на усвајање.

Веће Департмана за Педагогију одговорно је за: организацију наставе на ДАС педагогије, адекватну кадровску покривеност наставе (у случајевима одобреног одсуства наставника и сарадника ради стручног усавршавања, учешћа у међународним пројектима, у случају боловања, и слично), реализацију садржаја силабуса у складу са акредитованим документима, праћење реализације наставе на студијском програму и др.

Праћење квалитета и реализације наставе у складу са плановима рада, као и квалитет наставног процеса на сваком појединачном предмету прати се и путем студентске евалуације,

односно, редовног семестралног анкетања студената:

https://drive.google.com/drive/folders/1_bxqJLiKkIZEZYQXiaN642JEm8HUNpjO

Међутим, значајан недостатак је да у досадашњим студентским евалуацијама које се односе на ДАС нису приказани резултати о квалитету наставе у односу на департмане којима студенти припадају. Дакле, евалуација јесте урађена, али су, због мањег броја студената резултати приказани збирно, а не у односу на департмане. Таква одлука донета је због чињенице да је мали број студената на ДАС посматрано по департманима, те у том случају постојећа методологија не би била адекватна. Збирно анкетање свих студената ДАС се врши два пута годишње, односно, након сваког одслушаног семестра. Извештаје о резултатима анкетања, *Комисија за унапређење квалитета* доставља на разматрање Декану, продеканима, оцењиваним наставницима и сарадницима појединачно и Већу Департмана. Уколико постоје извесне жалбе, или коментари студената у односу на наставника или сарадника, предузимају се планиране мере и обавља разговор са наставником или сарадником. *Комисија за унапређење квалитета* у извесним случајевима, заједно са представницима Већа Департмана за педагогију, може да предложи и одобри и неке друге мере у циљу превазилажења недостатака.

Садржаји курикулума ДАС Педагогије одговарају постизању дефинисаних циљева и исхода студијског програма. Наставне методе које се примењују у складу су са природом предмета унутар курикулума, његовим циљевима и исходима. Код наставних предмета чији исходи учења подразумевају већи степен примене стечених знања (стручно апликативни) доминирају практичне интерактивне методе, док у групи теоријско методолошких предмета и делимично научно-стручних, преовладавају текст методе и метода анализе и дискусије. Као илустративан пример усаглашености садржаја силабуса са циљевима и исходима предмета може се навести силабус за предмет *Савремена питања предшколског васпитања и образовања* на студијском програму ДАС педагогије.

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Савремена питања предшколског васпитања и образовања
Наставник или наставници: Зорица Ч. Станисављевић Петровић
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: Нема посебних услова
Циљ предмета Разумевање предшколског васпитања као комплексног друштвеног подсистема. Оспособљавање кандидата да путем системског приступа проучавају актуелна питања и проблеме у васпитању и образовање деце раног узраста. Оспособљавање за промишљање и анализу критеријума за израду предшколског курикулума и проучавање фактора који утичу на креирање предшколског курикулума.
Исход предмета Развијене компетенције за примену системског приступа у разумевању и проучавању актуелних питања и проблема у васпитању и образовању деце предшколског узраста. Припремљеност за критичку анализу у проучавању критеријума и фактора који утичу на конструкцију предшколског курикулума, припремљеност за реализацију самосталног истраживачког рада, анализу и извођење закључака о питањима предшколског васпитања.

Садржај предмета

Теоријска настава

1) Предшколско васпитање као подсистем друштва. 2) Системски приступ као парадигма у проучавању предшколског васпитања. 3) Специфичности образовања деце предшколског узраста. 4) Континуитет на првом ступњу васпитања. 5) Предшколски курикулум – обележја и врсте. 6) Фактори утицаја на конструкцију курикулума. 7) Вртић – организација која учи. 8) Алтернативни приступи раном образовању. 9) Инклузивни приступ предшколском образовању. 10) Нови медији у предшколским установама.

Препоручена литература

1. Georgeson, P. and Payler, J. (2013). *International perspectives on early childhood education and care*. Maidenhead: McGraw-Hill Education.
2. Грујић, Т. (ур.) (2015). *Компетенције васпитача за друштво знања: тематски зборник*. Кикинда: Висока школа струковних студија за образовање васпитача.
3. Клеменовић, Ј. (2009). *Савремени предшколски програми*. Савез педагошких друштава Војводине и Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михајло Павлов“ Вршац.
4. Moss, P. and Balduzzi, L. (eds.) (2013). *Early childhood and compulsory education: reconceptualising the relationship*. London; New York: Routledge.
5. Slunjski, E. (2006). *Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću*. Mali profesor, Visoka učiteljska škola, Čakovec.
6. Станисављевић Петровић, З. (2011). *Дисконтинуите у васпитању између вртића и школе*. Ниш: Филозофски факултет.
7. Sutterby, J. (2012). *Early education in a global context*. Bingley, U.K.: Emerald Book Series and Monographs.
8. Waite-Stupiansky, S. and Cohen, L. (2013). *Learning across the early childhood curriculum*. Bingley: Emerald Group Publishing.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 5	Самостални истраживачки рад 2
-----------------------------	----------------------	-------------------------------

Методе извођења наставе

Интерактивна настава, менторски рад и научно-истраживачки рад

Оцена знања (максимални број поена 100)

Активност у току наставе 20, семинарски рад 30 поена, усмени испит 50

Као што се из приложеног силабуса може видети, садржаји наставног предмета усаглашени су са циљевима предмета и исходима учења. Методе реализације наставе базиране су на интерактивном приступу, а начини оцењивања знања, кроз предиспитне обавезе и завршни испит, такође су усклађени са дефинисаним циљевима предмета и исходима учења. Када се сагледају сви силабуси у оквиру програма на ДАС Педагогије, може се уочити да је пропорција различитих типова курсева (предавања, вежбе) коју изводе ангажовани наставници и сарадници балансирана у односу на циљеве студијског програма и исходе учења.

Наставу на ДАС педагогије изводе компетентни наставници из редова редовних, ванредних професора и доцената, а садржаје вежби реализују сарадници – асистенти. Наставници и сарадници Департмана за педагогију су доступни студентима за информације у време планираних консултација. Наставни кадар Департмана за педагогију правовремено студентима пружа информације о терминима и плановима реализације предавања, консултација и испита. У настави

ДАС педагогије се складу са савременим захтевима високошколског образовања, примењују интерактивни приступи у раду и активно позиционирање студената у процесу наставе. Адекватним избором метода рада наставе у учења наставници обезбеђују планирано остваривање исхода учења. Квалитет наставе на ДАС педагогије се недовољно прати, јер недостају подаци евалуације студената у односу на департмане, укључујући и Департман за педагогију. На отклањању овог недостатка неопходно је радити у перспективи. Можда би у будућности решење могло наћи и у самоиницијативном евалуирању студената од стране наставника или пак интерном осмишљавању анкетних листова којима би се прикупили подаци од значаја за процену тренутног стања, као и идентификовање одређених баријера али и потенцијалних опасности које могу из њих происходити а које могу битно да утичу на квалитет наставе на трећем нивоу студија.

Департман за педагогију у сарадњи са Центром за унапређивање квалитета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/centar-za-unapredjenje-kvaliteta>), активно ради на развоју стручних компетенција студената ДАС. У том циљу студенти се, мада не у довољној мери, укључују у промотивне активности департмана, трибине, научне скупове, учествују у размени студената и другим облицима активности.

Наставници и сарадници Департмана за педагогију креирају распоред наставних активности и испита на ДАС, који се усваја на НН Већу факултета, а затим поставља на сајт факултета и на огласним таблама, чиме се обезбеђује јавност и доступност информација везаних за наставу (<https://webapps.filfak.ni.ac.rs/raspored-ispita/files/das/pedagogija/pedagogija-god-nnp.pdf>)

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<p>*Наставници и сарадници Филозофског факултета поседују висок степен научно-стручне компетентности за квалитетно обављање посла (++++)</p> <p>*Све информације о терминима и плановима реализације наставе, распореду полагања испита и терминима консултација наставника и сарадника објављене су на Интернет страници Факултета (++++)</p> <p>*Методе наставног рада усаглашене су са дефинисаним исходима учења (++)</p> <p>*Наставни рад се заснива на интерактивном учешћу студената у наставном процесу (++)</p> <p>*Информације о студијском програму ДАС, плану и распореду наставе доступне су на огласним таблама Факултета и на сајту Факултета и уредно се ажурирају, (++++)</p>	<p>*Недостатак систематског праћења квалитета, нема података евалуације студената ДАС Педагогије (++++)</p> <p>*Недовољна укљученост студената ДАС у промотивне и друге активности које организује Департман за педагогију (++++)</p>
Могућности	Опасности
<p>*Континуирано и систематско усававање</p>	<p>*Ниска мотивисаност појединих наставника за</p>

наставника и сарадника (+++) *Унапређивање стања у области учења на даљину (+) *Опремање учионица савременим дигиталним алатима који се користе у наставном процесу (++)	организовање различитих врста активности за студенте, у оквиру курсева или ваннаставних активности (+++) *Недостатак финансија за модернизацију наставног процеса (++)
--	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 5

Департман за Педагогију Филозофског факултета Универзитета у Нишу ће у наредном периоду наставити да унапређује систем обезбеђења квалитета, нарочито квалитета наставе имајући у виду наведене слабости и опасности приказане SWOT анализе. С тим у вези могли би се издвојити неки кључни задаци и активности:

❖ Недостак систематског праћења квалитета и недостатак података за евалуацију квалитета наставе ДАС у односу на припадност Департману за педагогију може се превазићи уз примену адекватне методологије. У том смислу потребно је додатно ангажовање чланова Центра за унапређивање квалитета на осмишљавању адекватне методологије за евалуацију квалитета наставе на ДАС, путем које би се могло доћи до релевантних података о квалитету наставе на малом узорку студената. Потребне су детаљније анализе о напредовању студената и оцењивању, посебно ако се има у виду висок просек студената на ДАС.

❖ Потребно је информисати студенте о могућностима партиципације у различитим активностима, као и о добитима за лични развој и стицање искуства. У том контексту може се осмислити сет активности које би имале за циљ да анимирају студенте докторских студија за веће укључивање у поједине активности које се организују на нивоу Департмана за педагогију или факултета.

❖ У наредном периоду потребно је систематски радити на већем ангажовању наставника и сарадника Депртмана за педагогију на организацији ванаставних активности у које би се укључили студенти ДАС, што би допринело активнијем позиционирању студената и њиховој већој партиципацији у свим областима квалитета, укључујући и квалитет наставе.

❖ У периоду који следи неопходно је активно радити на увођењу савремених дигиталних алата у процес наставе. Недостатак финансија могуће је компензирати из средстава која се могу добити из пројеката које финансира Министарство просвете и науке или Фонд за науку Републике Србије.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса](#)

[Извештај о резултатима вредновања квалитета студијских програма и наставног процеса академске 2018/2019. године](#)

[Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.](#)

[Распоред полагања испита](#)

[Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника](#)

Стандард 7 – Квалитет наставника и сарадника –Докторске академске студије педагогије

Докторске академске студије педагогије почеле су да се реализују од академске 2017/18. године. Депатман за педагогију од периода израде студијског програма па све до данас значајну пажњу посвећује обезбеђивању квалитета наставе на Докторским академским студијама кроз осигуравање квалитета наставника и сарадника овог студијског програма. Основни корак у овом процесу јесте пажљива селекција и подстицање професионалног развоја наставника и сарадника задужених за реализацију програма. Избор наставника и сарадника врши се уз поштовање прописаних процедура регулисаних [Законом о високом образовању](#) и других докумената усвојених на националном нивоу као што су [Препоруке Националног савета за високо образовање](#), [Правилник о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача](#) („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/2016 и 21/2017.).

У изборној процедури наставника и сарадника Департмана за педагогију поштују се и одбредбе правних аката донетих на нивоу Универзитета у Нишу и Филозофског факултета. Правни акти којима се ближе одређује поступак избора су: [Статут Универзитета](#), [Статут Факултета](#), [Правилник о условима и поступку стицања звања и заснивању радног односа наставника Универзитета у Нишу](#), [Ближи критеријуми за избор у звања наставника Универзитета у Нишу](#) (пречишћен текст, од 28. 02. 2020), [Правилник о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилник о избору у звања наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилник о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу](#) (пречишћен текст, од 23. 01. 2019), [Правилник о допунском раду наставника](#), и др.

При квантификацији резултата научног рада наставника Департмана за педагогију примењују се одредбе [Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача](#) („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/2016 и 21/2017.) за област друштвено-хуманистичких наука. Сви горе наведени документи су јавно доступни, а повремено се приступа њиховом ревидирању, изменама, допунама и усклађивању са другим правним актима и новим процедурама. Процедура избора у звање и заснивање радног односа наставника је јавна и отворена, подложна испитивању, праћењу и провери како научне и стручне, тако и шире јавности.

Поступци обезбеђења квалитета у погледу научних и стручних, педагошких и личних компетенција наставника и сарадника дефинисани су [Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета](#), а обухватају: вођење адекватне кадровске политике, прецизно дефинисање и поштовање критеријума за избор наставника и сарадника ([Правилник о избору наставника и сарадника](#)), систематско праћење и подстицање научноистраживачког и стручног рада и развијање и усавршавање педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника.

Показатељи квалитета резултата научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовања у развоју наставе и делатности Факултета, резултата педагошког рада наставника и резултата у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Факултету јасно су спецификовани [Правилником о](#)

[избору наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу](https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja?start=0), док се о испуњености услова за избор академска и шира јавност може информисати увидом у *Извештаје* којим се наставници предлажу за избор у звања, а који су доступни на Интернет страници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja?start=0>). Поред ове врсте увида, јавност се може упознати преко странице Факултета и о другим активностима везаним за изборну процедуру наставника, као што су подаци о приступним предавањима (уведеним од 2018. године, <https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja>) за кандидате који се по први пут бирају у наставничка звања, којим се посебно вреднују педагошке способности и смисао за наставни рад кандидата за избор у наставничко звање. Након увођења ове новине прво приступно предавање одржано је 30.05.2018. године на Филозофском факултету у Нишу. Ово предавање реализовао је управо наставник (тада асистент) Департмана за педагогију, др Драгана Јовановић на тему „Образовне импликације игре у одраслом добу“ пред трочланом Комисијом: проф. др Марина Матејевић, доц. др Јелена Петровић и доц. др Зоран Станковић. О датуму и теми проступног предавања Филозофски факултет обавештава јавност благовременим постављањем обавештења на сајту факултета.

На Докторским академским студијама педагогије ангажовано је 3 наставника у звању редовних професора (др Марина Матејевић, др Зорица Станисавевић Петровић и др Бисера Јевтић), 2 наставника у звању ванредних професора (др Марија Јовановић и др Јелена Максимовић) и 3 наставника у звању доцент (др Јелена Петровић, др Марија Марковић и др Драгана Јовановић). Како би се осигурало квалитетно реализовање наставе, Департман је по уговору о допунском раду ангажовао једног редовног професора. Однос укупног броја студената који се уписују на сва три нивоа студија педагогије 255 (основне академске студије $50 \times 4 = 200$, мастер академске студије – $50 \times 1 = 50$ и докторске академске студије – $5 \times 3 = 15$) према 8 наставника запослених на Департману за педагогију износи 31.87, што одговара потребама реализације наставе на Департману.

За наставу на Докторским академским студијама педагогије неопходна је претходна процена Већа докторских студија о компетенцијама наставника за држање наставе на наведеном нивоу студија, а за менторство кандидатима на овом нивоу студија потребна је и позитивна процена наведеног тела Факултета о испуњености услова за то, као и Универзитета. Сви наставници Департмана за педагогију испуњавају услове за реализацију наставе на докторским студијама, а већина наставника и за менторство, што говори о квалитету ангажованих наставника.

Из приложеног се може видети да је број наставника усаглашен како у квантитативном погледу (у смислу бриге о оптерећености наставника), тако и у квалитативном погледу (у смислу њихове научне експертизе и компетенција) са потребама које захтева реализација наставе на Докторским академским студијама педагогије.

Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника Департмана за педагогију врши се како у току поступака њиховог избора у звања, тако преко годишњих Извештаја о научном и стручном усавршавању који сваки наставник обавезно подноси крајем године. Наведени Извештаји разматрају се и усвајају на седници Департмана за педагогију и седници Наставно-научног већа. Наставници ангажовани на реализацији студијског програма Докторских академских студија педагогије подстичу се на континуирано усавршавање које се одвија кроз различите видове, али и да сами реализују различите облике стручног усавршавања –

попут предавања за наставнике, трибина, семинара и сл.). Примера ради, само током 2019. године наставници и сарадници Департмана за педагогију били су или иницијатори, учесници или реализатори различитих програма и видова стручног усавршавања наставника, попут предавања под називом: (1) [„Индивидуализација и диференцијација наставе – савремени изазови и перспективе“](#) (проф. др Марије Јовановић); (2) [„Превенција вршњачког насиља у школском контексту“](#) (доц. др Марије Марковић); (3) [„Strengthening Teaching Competences – A Few Questions at the beginning“](#). Introductory lecture at Kick-of Meeting у оквиру ERASMUS+ пројекта "Strengthening Teaching Competencies in Higher Education in Natural and Mathematical Sciences" (доц. др Јелена Петровић). Осим предавања реализованих на Филозофском факултету у Нишу, наставници Департмана за педагогију одржавали су предавања и на другим високошколским установама. На пример, проф. др Станисављевић Петровић током 2019. године одржала је два предавања на Медицинском факултету у Нишу и то: „Промене у култури учења“ и „Моделу универзитетске наставе“, а проф. др Марија Јовановић на Факултету спорта и физичког васпитања: [„Компетенције савременог наставника – перспективе и изазови“](#).

Удео наставника у осмишљавању, организацији и реализацији стручних трибина, такође је значајан. Вредно је споменути неке од њих: (1) [„Википедија у образовању“](#) на којој су резултате пројекта „Знање – заједничко богатство“ представиле доц. др Јелена Петровић и Марина Ћирић.; (2) [„Мултидимензионалност професије педагога“](#) коју су иницирале и организовале проф. др Марија Јовановић и доц. др Драгана Јовановић. Да ванредно стање изазвано актуелном пандемијом корона вируса не представља баријеру да наставници наставе дотадашњу праксу размене својих искустава са својим колегама, будућим као и бившим и актуелним студентима говори и чињеница о успешно реализованој виртуелној трибини. Тако су без обзира на тренутне околности у 2020. години проф. др Марија Јовановић и доц. др Драгана Јовановић осмислиле, и преко Google Meet апликације, организовале online трибину [„Упознај професију педагога“](#). Ова трибина представља једну од активности обезбеђивања повезаности и сарадње са дипломираним студентима с обзиром на то да су учесници наведене трибине били искусни педагози и бивши студенти Департмана за педагогију који раде у земљи и иностранству. Значајно је споменути да су актуелни студенти докторских студија узели знатан удео у активностима везаним промоцију трибине као и адекватну административно-техничку подршку у и организацији ове трибине. Оваква и њима слична ангажовања студената ДАС педагогије јасан су показатељ њихове мотивисаности и интересовања за учешћем у раду и активностима које се спроводе на Департману за педагогију. Између осталог, наставници Департмана за педагогију иницирали су реализацију акредитованог семинара [„Примена онлајн вики алата у настави и учењу“](#) (каталогски број 555) који је одржан у сарадњи са [Викимедијом Србије](#) на Филозофском факултету а у организацији [Центра за образовање наставника](#) којим руководе управо наставници нашег департмана. проф. др Марија Јовановић и доц. др Драгана Јовановић.

Компетентност наставника утврђује се и прати и на основу других показатеља. Запажене резултате наставници и сарадници Департмана за педагогију остварују учешћем на домаћим и међународним пројектима. Већина наставника и сарадника у периоду од 2015 до 2019. године

били су ангажовани у својству истраживача различитих категорија на домаћим пројектима који су финансирани од стране Министарства науке, просвете и технолошког развоја, и то:

(1) *Традиција, модернизација и национални идентитет у Србији и на Балкану у процесу европских интеграција* – 179074 (проф. др Марина Матејевић, проф. др Зорица Станисавевић Петровић и проф. др Бисера Јевтић);

(2) *Педагошки плурализам као основа стратегије образовања* – 179036 (проф др Јелена Максимовић);

(3) *Одрживост идентитета Срба и националних мањина у пограничним општинама источне и југоисточне Србије* – 179013 (проф. др Марија Јовановић, доц. др Марија Марковић);

(4) *Индикатори и модели усклађивања породичних и пословних улога* – 179002, (доц.др Драгана Јовановић);

Такође, ни учешће наставника Департмана за педагогију на Међународним пројектима не изостаје. Учешће наставника на пројектима овог типа (TEMPUS, ERASMUS+), могло би се рећи, на завидном је нивоу са тенденцијом и мотивацијом њиховог већег укључивања у будућности. Неке од тих пројеката и наставника ангажованих на њима значајно је навести:

(1) Проф. др Марија Јовановић, Доц. др Јелена Петровић - *Strengthening Teaching Competences in Higher Education in Natural and Mathematical Sciences*, (Erasmus+ Project Reference: 598434-EPP-1- 2018-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP за период од 2018-2022);

(2) Проф. др Марина Матејевић, проф. др Јелена Максимовић и доц. др Јелена Петровић, ас Јелена Османовић - [TEMPUS: Master in Educational Leadership](#) (EdLead) 543848-TEMPUS-1-2013-1-RS-TEMPUS-JPCR (Grantholder: University of Kragujevac and University of Niš, Serbia – partner);

(3) Проф. др Марина Матејевић - [Strengthening Higher Education for Social Policy making and Social Services delivery](#) (SHESPSS, co-founded by the Tempus programme of European Union);

(4) Проф. др Марија Јовановић и доц. др Драгана Јовановић - [Preparing future teachers in the Western Balkan: Educating for Democracy & Human Rights](#), November, 2019 to December 2021;

(5) Проф. др Бисера Јевтић - [Interkulturalni kurikulum i obrazovanje na manjinskim jezicima](#), (br.130-1301761-1769, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet);

(6) Проф. др Бисера Јевтић - [Pedagoški aspekti odnosa u obitelji](#) (šifra.009-0000000-1429, br.209026, Sveučilište u Rijeci/Filozofski fakultet);

(7) Проф. др Бисера Јевтић – [Equal access for all – Strengthening the Social Dimension for a Strong European Higher Education Area](#) (EQUI-ED) SM 516851-2011 - TEMPUS);

(8) Проф. др Бисера Јевтић - *Вршњачко насиље у основним школама* (бр.2577-09-3 Универзитет у Бањој Луци/Филозофски факултет) и др.

О усмерености наставника и сарадника Департмана за педагогију ка сталном унапређивању квалитета студија на свим нивоима сведочи и њихово активно учешће у осмишљавању и реализацији интерних пројеката који су усмерени управо ка овом проблему. Примера ради, под руководством доц. Др Јелене Петровић у школској 2018/19. године реализован је интерни пројекат под називом „Унапређивање и осавремењавање основних академских студија педагогије“, (број пројекта: 183/1-16-8-01), док је академске 2020/21. Започет рад на пројекту „Унапређење

професионалних компетенција будућих педагога у оквиру основних академских студија педагогије“ (број пројекта: 360/1-16-5-01). Наведени пројекат је због актуелне пандемије обустављен до даљњег.

Поред свега наведеног, као један од оријентационих оквира у процени квалитета и компетентности наставног кадра могу послужити и резултати научноистраживачког рада наставника и сарадника. У том смислу, пажњу треба усмерити на научну продукцију наставног кадра Департмана за педагогију. Квалитет наставног особља на Докторским академским студијама педагогије показује и њихово запажено учешће на националним и интернационалним скуповима као и публикавање радова у домаћим и страним референтним часописима, монографске публикације, уџбеничка грађа, практикуми, и др.. Увид у професионални развој и компетентност за реализацију наставе на ДАС педагогије пружа [Листа публикованих радова наставника и сарадника Департмана за педагогију за период 2015. до 2019. године](#). Из прегледа наведене листе могло би се слободно констатовати да су наставници и сарадници током посматраног периода постигли запажене резултате у публикавању: научних радова (у домаћим и страним часописима и зборницима радова), уџбеника, монографија, итд.

Подршку у процесу стручног и научног развоја и усавршавања наставницима и сарадницима Департмана за педагогију значајно пружа и Филозофски факултет који у складу са [Финансијским планом за 2020. годину](#) и постојећим сопственим приходима делимично учествује у трошковима финансирања учешћа на научним скуповима и објављивања научних радова (до 30 000 дин. годишње). Последње две године Филозофски факултет мотивише наставнике и сараднике новчаним наградама за публикавање радова у часописима са SCI листе, односно у референтним часописима категорије M23.

Поступак процене квалитета наставног кадра спроводи се и редовним праћењем и процењивањем њиховог педагошког рада путем студентских евалуација које се врше крајем сваког семестра током академске године. На основу извршених анализа, уочено је да извештај о последњој евалуацији ([Извештај о вредновању педагошког рада наставника у јесењем семестру 2018/2019](#)) показује значајан пад оцена у односу на претходне године у којима су наставници и сарадници Департмана за педагогију сврстани у групу најбоље оцењених. Утврђени резултати значајан су импут за предузимање адекватних мера којима ће се унапредити квалитет наставног рада по питању свих дефинисаних индикатора квалитета.

Систематичност и целисходност у обезбеђивању квалитета наставног кадра Филозофски факултет обезбеђује и изразом [Плана рада Факултета за 2020. годину](#) којим се врши пројекција објављивања монографија, уџбеника, публикавање радова у часописима, зборницима са научних скупова, као и учешће на научним скуповима у земљи и иностранству. Департман за педагогију је за крај 2020. године планирао одржавање научног скупа поводом 20 година од оснивања Департмана за педагогију. Реализација овог плана је због актуелне епидемиолошке ситуације у фази мировања.

Питање коме Филозофски факултет посвећује посебну пажњу јесте развој научног подмлатка кроз инвестирање у њихов професионални раст. Факултет учествује у развоју научног подмлатка кроз издвајање одређених финансијских средстава за публикавање радова и учешће

на конференцијама и кроз ослобађање од школарине студентима Докторских студија на установи. На Департману за педагогију се као први резултати ове подршке могу издвојити активан рад на темама докторских дисертација младих сарадника. Током 2019. и 2020. године одобрене су теме докторских дисертација: *Улога и значај поступка ретестирања у квази-експерименталним истраживањима у педагогији* (Јелена Османовић) и *Квалитет ангажовања студената у високошколском контексту* (Марина Ћирић).

Поред наведеног, важно је напоменути да у циљу обезбеђивања квалитета наставника и сарадника, Филозофски факултет пружа и друге могућности континуираног развоја и усавршавања својим запосенима: студијска путовања, плаћена одсуства ради усавршавања, учешће у средствима стручног усавршавања и сл.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<p>*јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника (+++)</p> <p>*усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање (++)</p> <p>*квалитативна и квалитативна усаглашеност наставног кадра са потребама реализације наставних и научних активности на Докторским академских студија педагогије (+++)</p> <p>*континуирана оријентација наставника и сарадника ка побољшању сопствене научне, стручне и методичке компетентности (+++)</p> <p>*партиципација у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника и сарадника (++)</p>	<p>*варијабилност и променљивост критеријума за избор у звања наставника и сарадника (+++)</p> <p>*ризик од потенцијалне необјективности студената у процени педагошког рада наставника и сарадника услед сумње у анонимност анкетирања (++)</p> <p>*релативно скромна повезаност и сарадња Департмана за педагогију са другим департманима и институцијама из сродних области (++)</p> <p>*недовољан ниво учешћа у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника (++)</p> <p>*ниже оцене на последњој студентској евалуацији педагошког рада наставника и сарадника Департмана за педагогију у односу на претходне године (+++)</p>
Могућности	Опасности
<p>*наставници и сарадници Департмана за педагогију могу користити постојеће могућности за студијске посете, мобилности и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и пројекатске размене са колегама сродних факултета у земљи и Европи (++)</p> <p>*развијање постојећих облика сарадње и заснивање нових облика сарадње са сродним факултетима у земљи и иностранству (+++)</p> <p>*интензивније усавршавање наставника и сарадника у иностранству (+++)</p>	<p>*значајано повећање броја педагошких предмета на другим студијским групама носи ризик од преоптерећености појединих наставника и сарадника часовима и другим активностима, што се негативно одражава на њихово адекватно научно и стручно усавршавање (++)</p> <p>*отежано запошљавање младих сарадника због претходно дефинисаних ограничења у том погледу (+++)</p> <p>*публиковање радова у референтним часописима, посебно са светски признатих</p>

*активније укључивање наставника и сарадника у процесе креирања и реализације програма стручног усавршавања (++)	листа је јако отежано због специфичне научне области којом се баве наставници и сарадници Департмана (++)
--	---

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

- ❖ Унапређивање компетенција наставника и сарадника интензивирањем како националне тако и интернационалне повезаности и сарадње са сродним департаментама и високошколским институцијама.
- ❖ Унапређивање педагошког рада наставника и сарадника Департмана кроз укључивање у стручно усавршавања.
- ❖ Пружање подршке и помоћи наставницима и сарадницима Департмана да конкуришу и још се интензивније укључују у пројекте Европске уније (ТЕМПУС, ЕРАЗМУС и сл.).
- ❖ Измене критеријума за избор наставника и сарадника, којим би се дозволило испуњавање услова за напредовање у виша звања и без објављених радова у међународним часописима са прописаних листа (у виду одговарајућих замена за те радове, које би важиле и након 31.12.2020. године).
- ❖ Покретање иницијативе за откривање основних узрока као и дефинисање мера којима би се превазишло утврђено опадање квалитета наставног рада на Департману за педагогију.
- ❖ Интензивнија потражња за коришћењем средстава из Међународних фондова за стручно и научно усавршавање наставног кадра у иностранству.

Показатељи и прилози за стандард 7:

[Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи \(радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору\)](#)

[Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника](#)

[Прилог 7.2. Однос укупног броја студената \(број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма\) и броја запослених наставника на нивоу студијског програма](#)

Стандард 8 – Квалитет студената – Докторске академске студије педагогије

Департман за педагогију обезбеђује квалитет уписаних студената у прву годину ДАС педагогије благовременим информисањем потенцијалних студената о студијском програму и начину рангирања кандидата, предностима студирања на Департману за педагогију Филозофског факултета у Нишу и могућностима које овај студијски програм пружа, као и о очекивањима које наставници имају од студената. Чланови Департмана за педагогију улажу озбиљне напоре у промовисање свог студијског програма како би добили студенте који заиста могу да одговоре на очекивања и који су докторске студије педагогије изабрали свесно и савесно. Исти напори се улажу и у то да већ уписани студенти добијају све потребне информације које се тичу студијског програма, изборних предмета и њихових обавеза, а све у циљу очувања квалитета рада. Информисање потенцијалних студената о Докторским академским студијама педагогије се остварује на више начина, а пре свега, у директном контакту и разговорима са заинтересованим кандидатима јер је већина студената који уписују ДАС Педагогије, претходне нивое студија завршила на Филозофском факултету у Нишу. Сви подаци везани за наставу и испите редовно се ажурирају на студентском порталу сајта Факултета.

Приликом селекције кандидата за упис на Докторске академске студије на Департману за педагогију врши се рангирање кандидата на основу Правилника о докторским академским студијама Филозофског факултета у Нишу (Прилог 8.1), на основу резултата постигнутих у претходном школовању, на пријемном испиту и научном и стручном раду, а у складу са *Законом, Статутом и општим актима Универзитета и Факултета*. Прву годину докторских студија може се уписати лице које има: 1) завршене дипломске академске студије – мастер са најмање 300 ЕСПБ бодова и општу просечну оцену 8 (осам) на основним и мастер академским студијама; или академски назив магистар наука. Упис кандидата спроводи се на основу конкурса и ранг-листе примљених кандидата. Рангирање пријављених кандидата се врши на основу општег успеха на претходним нивоима студија (максимално 50 бодова), резултата пријемног испита који је у форми есеја и носи максимално 20 бодова, усклађености научних области (максимално 15 бодова) и научних и стручних радова објављених у домаћим и иностраним часописима (максимално 15 бодова).

На Департману за педагогију спречава се сваки вид дискриминације, те се обезбеђују равноправност и једнаке могућности студентима по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа, имовинско стање).

На почетку сваког семестра студенти су јасно обавештени о обавези похађања наставе и начинима вредновања њиховог ангажовања током наставе, као и о начину и критеријумима оцењивања за сваки наставни предмет посебно. Ова обавештења студенти добијају усменим путем од стране предметних наставника и писаним путем, тако што им се наведена упутства и критеријуми, заједно са планом наставе по недељама за одређени предмет шаљу на мејл адресе или им се дају у штампаној форми. Током семестра предметни наставници воде евиденцију о

ангажовању студената током семестра и њиховом успеху на предиспитним обавезама, те студенти могу у сваком тренутку добити повратну информацију о свом раду и напредовању, као и смернице за даљи рад. Наставници су дужни да се придржавају критеријума изложених на почетку семестра, да обезбеде студентима увид у резултате и начин оцењивања предиспитних обавеза и да сваки елемент оцене образложе. Коначну оцену наставници формирају после завршног испита и у складу са [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#). Методе оцењивања су усклађене са циљевима и исходима посебних предмета и са захтевима овог нивоа студија. Приликом оцењивања посебно се вреднује исказана способност за теоријско и методолошко проучавање одређених тема, самостално истраживање педагошких проблема, аналитички и синтетички приступ педагошким појавама и способност јасног и систематичног излагања добијених резултата (усмено и писмено). Наставници и сарадници сваке године добијају и извештаје израђене од стране [Комисије за унапређење квалитета](#), који им могу помоћи да открију слабости свог рада и начина оцењивања. Извештај самоевалуације за текућу школску годину показује да наставници и сарадници Департмана за педагогију поштују етичке и професионалне норме, држе се постављених критеријума, према студентима се понашају коректно и оцењују их објективно. Такође, обим садржаја и методе реализације наставе и испита усклађени су циљевима и исходима предмета. Успешност студената је на завидном нивоу.

Студенти педагогије активно учествују у раду студентских организација, али и сарађују са својим наставницима. Више њих укључено је у групу волонтера Филозофског факултета са којом пружају значајну помоћ при организацији догађаја на Факултету и при промотивним активностима Департмана за педагогију и Факултета. Неки од студената Докторских академских студија педагогије су изабрани у звања сарадника: асистенти (Јелена Османовић и Анастасија Мамутовић), истраживачи приправници – стипендисти Министарства просвете, науке и технолошког развоја (Марија Ђорђевић и Милица Димитријевић) и сарадници ван радног односа (Драгана Димитријевић и Марина Ћирић).

Анализа тренутног стања показује веома повољну ситуацију у смислу квалитета студената. Чињеница је да је интересовање за ДАС Педагогије на Филозофском факултету у Нишу задовољавајуће. Осим успеха у привлачењу квалитетних потенцијалних студената, Департман за педагогију успева да одржи квалитет студената, подржавајући њихово радно ангажовање, али и постигнућа на завидном нивоу. Студенти докторских студија педагогије редовно обављају своје обавезе предвиђене студијским програмом, показују заинтересованост и иницијативу за истраживање педагошких проблема и способност за бављење научни радом. Студенти су такође ангажовани у волонтерским пројектима факултета или невладиних организација који подразумевају педагошки рад са ученицима основних и средњих школа путем радионица. Докторанди педагогије волонтирају и на промоцијама Факултета и у организационим активностима на научним скуповима. На крају, студенти педагогије показују и значајан ниво укључености на нивоу департмана и ангажују се и на писању чланака и у другим видовима доприноса друштвеној заједници. У протекле три године студенти Докторских студија су имали прилику да пишу радове и за часопис Департмана за педагогију [Годишњак за педагогију](#), те да публикују своје радове који настају током студија.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> *Процедура пријема студената је јасно дефинисана и добро организована (+++) *Политика једнакости и равноправности је у потпуности изражена (+++) *Добро организован систем информисања студената, редовно ажурирани сајт и студентски портал (+) *Добра комуникација између наставника и студената (++) *На факултету постоји јасно дефинисан правилник који одређује обавезе наставника у погледу оцењивања (+++) *Објективност и принципијелност у оцењивању су значајани принципи на којима се инсистира (++) *студенти ДАС Педагогије су активни у студентским организацијама и друштвеној средини (++) *Студенти ДАС Педагогије су врло ангажовани у научно-истраживачком раду (+++) *Студенти ДАС Педагогије су ангажовани у раду самог Департмана (++) *Студенти ДАС Педагогије имају могућност да објављују своје радове у часопису Департмана (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> *Методе и форме оцењива се често понављају, те нема велике разноврсности.(+) *Преоптерећеност студената писањем радова (++) *Неравномерна оптерећеност студената на различитим предметима (++) *Одређени исходи се остварују ангажовањем на више предмета и кроз ваннаставне активности, те их је тешко укључити у систем оцењивања (+) *Студенти понекад теже формалном задовољењу захтева, те је тешко проценити стварно ангажовање и напредак у остварењу исхода (+) *Маргинализовање ангажовања студената у ваннаставним активностима, у корист њиховог академског напредовања (++) *Недовољно групног и тимског рада студената (+)
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> *Инспирисати успешне студенте да наставе бављењем научним радом (+++) *Израдити документ којим ће се прецизирати број пројеката, презентација и задужења које студенти могу израдити у оквиру једног предмета и семестра (+++) *Подржати ваннаставно ангажовање студената које доприноси остварењу исхода програма, односно развија опште и професионалне компетенције студената кроз додељивање додатних ЕСПБ бодова (++) *Развити још неке форме оцењивања које ће наставнику пружити бољи увид у стварно стање (++) *Повремено на седницама Департмана заједнички дискутовати и анализирати 	<ul style="list-style-type: none"> *Превелико ангажовање студената на самосталим радовима може довести до опадања квалитета њихових радова (++) *Усмереност студената на оцене, те занемаривање активности које доприносе исходима, а нису директно повезане са оценама (++)

извештаје Комисије за контролу квалитета који могу помоћи да се боље сагледају проблеми у напредовању студента (+++)
*Осмислити начине подршке и награђивања студената који прихватају додатна ангажовања на Департману и на пројектима Департмана и Факултета (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- ❖ Систематски мотивисати студенте за активније и чешће учествовање у разноликим наставним и ванаставним активностима Департмана;
- ❖ Обезбедити веће учешће студената у процес доношења одлука на Департману које се тичу синхронизације активности, уравнотежења оптерећења и вредновања постигнућа;
- ❖ Укључивати студенте у научноистраживачке пројекте;
- ❖ Израдити план праћења напредовања студената и план мера које би решавале проблеме са пребрзим или преспорим напредовањем студената на појединим годинама студија или предметима;
- ❖ Развити још снажнију везу између наставника и сарадника и студената Департмана и алумнија Департмана, посебно оних запошљених у струци и успешних у свом послу;
- ❖ Осмислити додатне облике оцењивања студената које ће смањити оптерећење, а омогућити индивидуализацију оцењивања и повећати удео усмених испита.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години](#)

[Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години \(до 30.09\) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма](#)

[Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове \(60\), \(37-60\) \(мање од 37\) за све студијске програме по годинама студија](#)

[Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената](#)

[Прилог 8.2. Правилник о оцењивању](#)

[Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања](#)

Стандард 9 – Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса – Докторске академске студије педагогије

Департман за педагогију Филозофског факултета Универзитета у Нишу обезбеђује студентима докторских академских студија све потребне уџбенике, обавезну и додатну неопходну педагошку литературу у циљу квалитетног савлађивања и полагања испита који су предвиђени планом и програмом највишег нивоа студија. Уџбеници и литература се студентима Докторских академских студија педагогије обезбеђују на време и у потребној количини. Поред овога, врши се континуирана набавка актуелне савремене научне и стручне литературе, као и бројних педагошких извора на нивоу Докторских академских студија педагогије, чиме се омогућује праћење најновијих трендова у педагошкој научној области а самим тим и осавремењивање и подизање квалитета наставе на наведеном нивоу студија.

Настава свих студијских предмета Докторских академских студија педагогије покривена је и обухвата коришћење одговарајуће и адекватне обавезне и додатне педагошке и сродне литературе (уџбеници, монографије, књиге, практикуми и друга литература) која је студентима највишег нивоа студија доступна на српском језику, али и на страним језицима. Литература наставних предмета на Докторским академским студијама педагогије је унапред позната и објављена у књигама и силабусима студијских предмета који се налазе на сајту Филозофског факултета, у одељку који се односи на Докторске академске студије педагогије. У наведеном одељку доступне су све књиге и силабуси студијских предмета у којима је јасно назначен списак обавезне и додатне литературе.

Стандарди квалитета литературе, уџбеника, библиотечких и информатичких ресурса на Филозофском Факултету, као и мере и поступци за праћење, унапређивање, оцењивање и евалуирање њиховог квалитета, дефинисани су [Статутом Факултета](#), [Правилником](#) или [Општим актом о уџбеницима Филозофског факултета](#) (Прилог 9.1), [Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу](#), [Правилницима о издавачкој делатности Универзитета у Нишу](#) и [Правилником о издавачкој делатности Филозофског факултета](#). Правилником или Општим актом о уџбеницима Филозофског факултета одређени су начини и поступци систематичног праћења, евалуирања квалитета уџбеника и других врста потребне литературе, њихове структуре, стила и обима, и других аспеката у циљу што квалитетнијег реализовања свих наставних активности на наведеном, у овом случају највишем нивоу студија.

[Библиотека Филозофског факултета](#) Универзитета у Нишу пружа и обезбеђује студентима Докторских академских студија педагогије сву потребну литературу, уџбенике, публикације, библиотечке јединице и другу неопходну библиотечку опрему за квалитетно и успешно студирање, учење и научноистраживачки рад на свим наставним предметима који су предвиђени наведеним студијским програмом у трајању од три школске године. Фонд Библиотеке Филозофског факултета Универзитета у Нишу, њена организација и рад, у потпуности одговара и задовољава потребе и захтеве студената највишег нивоа студија, као и свих запослених наставника, сарадника и истаживача Департмана за педагогију. Задовољавањем потреба и захтева од стране Библиотеке Филозофског факултета омогућује се квалитетан и оптималан образовни, наставни и научно-

истраживачки рад, даље напредовање и усавршавање. На web страници и линку Библиотеке Филозофског факултета <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/biblioteka> доступан је преглед и увид у листе свих расположивих библиотечких јединица, литературе и публикација, којима се омогућује и постиже адекватан квалитет наставе на ДАС педагогије. Посебна вредност и погодност Библиотеке је та да је она чланица COBISS система, чиме је обезбеђен веома лак и ефикасан приступ претраге електронских каталога доступних публикација путем линка <https://plus.sr.cobiss.net/opac7/bib/search?db=ffnis>. COBISS систем доступан је свим студентима Филозофског факултета, те и студентима Докторских академских студија педагогије, чиме се олакшава претраживање потребних публикација и литературе, како на српском, тако и на страним језицима, у циљу квалитетног учења, усавршавања и научноистраживачког рада на овом нивоу студија. Комплетна листа и фонд библиотечких јединица Филозофског факултета дата је у [Табели 9.1. - Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#). Када је у питању фонд педагошке и сродне научне и стручне литературе, у склопу Библиотеке Филозофског факултета и Департмана за педагогију доступне су библиотечке јединице релевантне за студијски програм Докторске академске студије педагогије и уџбеници који су им такође обезбеђени, али и расположиве базе и други ресурси ([О доступним базама и библиотечким ресурсима за студенте Докторских академских студија педагогије](#)) (Прилог 9.2а). Поред наведеног фонда библиотечких јединица и литературе у датим прилозима, студентима Докторских академских студија педагогије је у сваком тренутку у Библиотеци Филозофског факултета доступна и додатна научна и стручна литература сродних научних области, у циљу реализације свих наставних и научно-истраживачких задатака на овом, највишем и најкомплекснијем нивоу студија.

Докторске академске студије педагогије припремају студенте, будуће докторе педагошких наука за најсложеније и свеобухватне задатке у оквиру научноистраживачког рада и даљег стручног усавршавања. У том смислу, овај ниво студија у потпуности захтева обухватно и стално праћење и унапређивање литературе која се користи у наставне, научне и научноистраживачке сврхе. Због тога се фонд Библиотеке Филозофског факултета стално надограђује, допуњује и осавременује куповином и прибављањем нових публикација, издања, разменом са другим библиотекама, поклонима од издавача и аутора, као и другим средствима у складу са захтевима Департмана. Департман за педагогију на годишњем нивоу врши периодичну систематичну анализу и евалуацију постојећих педагошких извора и литературе па се у складу са тим доносе захтеви за прикупљањем нових, савремених и модерних педагошких публикација. Дакле, циљ и суштина наведене анализе огледа се у оцењивању, унапређивању постојеће структуре библиотечких јединица, као и даљем континуираном обогаћивању педагошке научне, стручне литературе новијим, модернијим издањима. Овим се остварује и утемељује квалитетна сарадња Библиотеке и Департмана за педагогију чиме се стварају услови за подизање квалитета реализације свих наставних активности које су предвиђене планом и програмом Докторских академских студија педагогије. Предност овог сегмента огледа се у коришћењу и праћењу нових публикација, педагошких извора и литературе у електронском облику у циљу учесталије примене информационе технологије и информатичких ресурса. Бројни страни извори, часописи, издања, потребна за успешно полагање испита на Докторским академским студијама педагогије, доступни

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. фак 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

су преко сервиса КОБСОН. Приступ КОБСОН сервису и систему је омогућен кроз информатичке ресурсе којим располаже установа, односно преко рачунара Филозофског факултета. КОБСОН сервис доступан је свим запосленима и студентима путем сталног приступа Интернет мрежи, што такође спада у квалитетне информатичке ресурсе Филозофског факултета Универзитета у Нишу.

У оквиру Библиотеке Филозофског факултета запослено је шест библиотекарки и једна књижичарка, чиме је број запослених у Библиотеци усклађен са Националним и Европским стандардима за пружање ових услуга на Високошколској установи. Сва запослена лица у Библиотеци имају високу стручну спрему из друштвено-хуманистичких претежно из филолошких области, као и положен стручни испит за радно место библиотекарке. Поред овога, лица запослена у Библиотеци Филозофског факултета имају лиценце потребне за рад у систему COBISS, те су, поред осталог, били учесници бројних радионица и семинара из области информационо-комуникационих технологија и развијања библиотечких ресурса. Број запослених лица одговара потребама запослених на Департману за педагогију, као и студентима Докторских академских студија педагогије, где се адекватна сарадња остварује путем консултација, прикупљања и добављања потребних информација, литературе и извора у што краћем временском року. Такође, на Филозофском факултету врши се континуирано праћење, оцењивање и унапређивање компетенција лица запослених у библиотеци, као и константан рад на подстицању мотивисаности код запослених и студената.

Студенти Докторских академских студија педагогије упознати су са радним временом и начином рада како Библиотеке, тако и Рачунарског центра. Библиотека Филозофског факултета је отворена за све студенте током читавог дана, од 8:00 до 19:30 часова. Такође, студенти Департмана за педагогију информисани су са начином позајмице педагошке литературе и других релевантних и сродних извора и публикација, као и са радом читаонице. Део фонда Библиотеке Филозофског факултета студенти Докторских академских студија педагогије могу позајмити на 15 дана, у циљу што квалитетније реализације и остваривања свих научноистраживачких активности, као и писања докторске дисертације, док је остатак фонда Библиотеке (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, мастер радови, докторске, магистарске тезе и последњи примерци монографских публикација) доступан за учење и рад само у читаоници која се налази у саставу Библиотеке. Библиотека са читаоницом смештена је на првом спрату зграде Филозофског факултета, доступна је свима (студентима Филозофског факултета, наставницима и сарадницима), чиме се обезбеђују адекватни услови за несметан рад у оквирима Докторских академских студија.

На Филозофском факултету Универзитета у Нишу свим студентима, укључујући и студенте трећег нивоа студија, на располагању су сви неопходни информатичке ресурси и опрема за рад, учење, усавршавање, савлађивање и усвајање садржаја студијских предмета и полагање испита. Доступне и неопходне информатичке ресурсе чине рачунари одговарајућег квалитета, друга информатичка опрема, приступ Интернету, као и пратећа информационо-комуникациона и мултимедијална опрема. О информатичким ресурсима, њиховом адекватном функционисању и коришћењу брину запослена лица у Рачунарском центру Филозофског факултета. Рачунарски центар осигурава, поред правилног коришћења информатичких ресурса, адекватно и квалитетно

функционисање локалне Интернет мреже, која је део академске мреже Србије. Све информације о раду и активностима Рачунарског центра Филозофског Факултета доступне су на линку <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/racunarski-centar>. Организација, статус и начин рада Рачунарског центра уређени су [Статутом Факултета](#), [Правилником о организацији и систематизацији радних места](#), и [Правилником о интернет сајту Факултета](#). У Рачунарском центру Филозофског факултета запослена су три стручна сарадника, од којих су два запослена лица са високом стручном спремом из области електронике, информатике и компјутерских технологија, чиме испуњавају потребне услове за наведена радна места. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме и информатичких ресурса на Филозофском факултету приказана је у [Табели 9.2. \(Попис информатичких ресурса\)](#). Запосленима и студентима Докторских академских студија педагогије, као и свим осталим студентима Филозофског факултета, на располагању су три рачунарске учионице са 70 (30+20+20) места, 24 мултимедијалне сале за едукацију са 1.500 (од 10 до 200) места, као и две свечане сале и два амфитеатра. Филозофски факултет располаже и салом која поседује опрему за учење на даљину (110 места), која је посебно значајна за студенте Департмана за педагогију, нарочито на највишем нивоу студија. За потребе наставног и научноистраживачког рада користе се 28 видео пројектора, десктоп, лаптоп рачунари, принтери и скенери. Такође, од осталих информатичких ресурса и опреме на Филозофском факултету користе се штампачи и сервери за приступ Интернету, којима се олакшава рад и прилагођава савременом, дигиталном добу.

Запослени стручни сарадници у Рачунарском центру Филозофског факултета пружају континуирану стручну информатичку помоћ студентима Докторских академских студија педагогије и запосленима на Департману за педагогију, у виду стручних консултација и пружања потребних информација и помоћи у решавању свих проблема при раду информатичких ресурса, као и њихове заштите од неовлашћеног приступа подацима од стране неовлашћених лица. У циљу подизања квалитета рада Рачунарског центра Филозофског факултета Универзитета у Нишу, примењују се најновија светска и домаћа опрема и решења, као и правила за коришћење информационо-комуникационих технологија и доступних ресурса. Рачунарски центар Филозофског факултета смештен је у приземљу зграде, па је у том смислу доступан свим запосленима и студентима. Такође, радно време и начин организације Рачунарског центра у потпуности одговара потребама и захтевима студентима Докторских академских студија педагогије, као и свим запосленима на Департману за педагогију. У складу са свим наведеним, испуњен је и више него задовољавајући ниво сарадње Рачунарског центра, студената Докторских академских студија педагогије и запослених на Департману за педагогију.

Рад, организација и функционисање Рачунарског центра прописан је и установљен [Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#). Овим актом утврђена је и уређена редовна контрола квалитета рада Рачунарског центра, као и праћење развоја квалитета и савремености информационо-комуникационих технологија, иновирање пословања и имплементација нових савремених и дигиталних технологија, у циљу обезбеђивања квалитета, а у складу са финансијским средствима Филозофског факултета у Нишу. Праћење квалитета, оцењивање и евалуација рада Рачунарског центра укључује извештаје самог Рачунарског центра,

као и периодично анкетирање студената, наравно и студената докторских студија педагогије. Рачунарски центар пружа услуге помоћи свим студентима Департмана за педагогију у свим техничким проблемима, недоумицама, али и приликом коришћења апликације „е-Индекс“, која омогућава електронску пријаву испита, као и све остале појединачне информације од значаја за квалитетно студирање а које су у домену деловања запослених у Центру. Још успешнији рад Рачунарског центра Филозофског факултета био је и те како видљив током трајања ванредног стања, где је за кратко време осмишљена и организована настава на даљину уз сву неопходну подршку и смернице Рачунарског центра, посебно када се ради о информатичким ресурсима и коришћењу најсавременијих и квалитетних апликација и платформи за наставни рад. У том смислу сарадња са Рачунарским центром била је на највишем нивоу

Посебна важност сарадње и задовољавања потреба студената Докторских академских студија педагогије огледа се у коришћењу рачунарских и информатички опремљених учионица и снабдевених кабинета наставног кадра Департмана за педагогију, као и расположивости и доступности услужних рачунара у ходницима Филозофског факултета, на приземљу и другом спрату. У складу са наведеним аспектима, испуњени су услови и критеријуми расположивости, адекватног и квалитетног коришћења постојећих информатичких ресурса у циљу унапређивања квалитета наставе на Докторским академским студијама педагогије.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности

Предности	Слабости
<p>*Постоји добро развијени институционални оквир (правилници и општи акти Филозофског Факултета и Универзитета у Нишу) чиме је јасно утврђено праћење, унапређивање и оцењивање квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса (+++)</p> <p>*Студијски предмети на Докторским академским студијама педагогије су у задовољавајућој мери покривени одговарајућим савременим уџбеницима, обавезном, додатном литературом и дидактичким средствима, у циљу успешног полагања испита и израде докторске дисертације (+++)</p> <p>*Библиотека Филозофског факултета Универзитета у Нишу располаже адекватним и квалитетним фондом педагошке литературе, извора, педагошких публикација и библиотечких јединица (+++)</p> <p>*Поред педагошке, постоји адекватан фонд библиотечких јединица из сродних научних области које у задовољавајућој мери користе студенти Докторских академских студија</p>	<p>*Недостатак простора у читаоници библиотеке што може утицати на степен задовољавања потреба и израду докторске дисертације студената Докторских академских студија педагогије (+++)</p> <p>*Докторске академске студије педагогије представљају највиши и најзахтевнији ниво студија, па је у том смислу видљив мањи број педагошке литературе, педагошких извора и других релевантних извора на страним језицима у односу на доступне педагошке изворе на српском језику (++)</p> <p>*Слабост у виду темпа обнављања информатичких, рачунарских софтверских и хардверских компонената и пратеће опреме (++)</p>

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-централа: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

<p>педагогије за испуњавање свих испитних обавеза, као и за израду докторске дисертације (++)</p> <p>*Квалитет и компетентност особља библиотеке, организације рада библиотеке, читаонице, као и доступност библиотечких ресурса задовољавајућ (+++)</p> <p>*Библиотечки фонд се развија у складу са потребама студијског програма Педагогије, где се набавка нових, савременијих уџбеника и пратеће литературе обавља на захтев Већа Департмана за педагогију (+++)</p> <p>*Постоји задовољавајући ниво информатичких ресурса (рачунари, софтвери, Интернет мрежа, електронски облици часописе и друге литературе, сајт Филозофског факултета, базе података, портал „е-Индекс“ и друго) који омогућују квалитетну реализацију свих наставних активности (+++)</p> <p>*Квалитет и компетенције особља Рачунарског центра, као и организације и начина рада је одличан и усклађен са потребама студената Докторских академских студија педагогије (+++)</p> <p>*Квалитет информатичких ресурса, као и начин њиховог коришћења значајно је унапређен у протеклом периоду, посебно у периоду ванредног стања и несметаног одвијања наставе на даљину (+++)</p>	
Могућности	Опасности
<p>*Могућност приступа електронским информацијама преко КОБСОН сервиса и других Интернет порталаа у циљу што квалитетнијих израда докторских дисертација (++)</p> <p>*Мотивисаност наставника, сарадника и истраживача Департмана за педагогију да у краћем временском року анализирају и преиспитују квалитет обавезне и додатне литературе у књигама и силабусима предмета Докторских академских студија педагогије у складу са реализованим наставним активностима и прикупљањем ставова студената на дати аспект у оквиру евалуације (++)</p> <p>*Могућност набавке образовних софтвера и других образовних пакета и материјала у циљу</p>	<p>*Недовољан финансијски фонд из кога се издвајају средстава за замену, обнављање, иновирање и осавремењивање библиотечких и информатичких ресурса (++)</p>

одвијања појединих наставних активности путем информационо-комуникационих технологија, као и у циљу прилога у изради докторских дисертација (+++) *Могућност набавке нових информатичких ресурса, рачунара и других информационо-комуникационих средстава и технологије (+++)	
--	--

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

❖ Осавремењивање и унапређивање библиотечких ресурса, јединица и извора из педагошке области у циљу израде што квалитетнијих докторских дисертација, као и креирања што адекватније и актуелније листе обавезне и додатне литературе за наставне предмете Докторских академских студија педагогије;

❖ Убрзан рад на ширењу простора читаонице и саме Библиотеке Филозофског факултета;

❖ Увећање средстава за додатно финансирање издавачке делатности, набавку педагошке литературе и публикација на страним језицима, као и потребне информатичке опреме, у циљу обезбеђивања квалитета наведених аспеката;

❖ Обезбеђивање континуиране обуке и усавршавања наставника, сарадника, истраживача и студената на Департману за педагогију у циљу ефикаснијег и квалитетнијег коришћења информатичких ресурса и информационо-комуникационе технологије у образовне сврхе, посебно у области учења на даљину и израде дисертација.

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи](#)

[Табела 9.2. Попис информатичких ресурса](#)

[Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима](#)

[Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи \(са редним бројевима\)](#)

[Прилог 9.2а О доступним базама и библиотечким ресурсима за студенте Докторских академских студија педагогије](#)

Стандард 10 – Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке – Докторске академске студије педагогије

Обезбеђивање квалитета управљања и ненаставне подршке Филозофског факултета регулисно је [Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#) (број 264/1-2 од 11.06.2008. године).

Статутом факултета спецификована је организација и управљање установом, односно послови, надлежности и одговорности органа управљања и руковођења: (1) [Орган пословођења - Декан Факултета](#); (2) Стручни органи - већа Факултета ([Наставно-научно веће](#), [Изборно веће](#), [Веће докторских студија](#), Веће департмана, [Веће Центра за образовање наставника](#), [Веће Центра за професионално усавршавање](#), [Веће Центра за унапређење квалитета](#), [Веће Центра за стране језике](#)); (3) [Студентски парламент](#); (4) Савет послодаваца.

За организацију и реализацију наставе на ДАС педагогије задужено је [Веће департмана за педагогију](#) којим руководи Управник департмана проф. др Марија Јовановић. Ову организациону јединицу чини 8 наставника (три редовна професора, два ванредна професора, три доцента), два сарадника у звању асистента, два истраживача-приправника и два демонстратора (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/pedagogija>). Департман за педагогију обухвата поред осмишљавања и предлагања нових студијских програма на ДАС као и оних на ОАС и МАС, дефинисање предлога наставног плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања наставника и сарадника, учешћа у научноистраживачким пројектима, предлагање мера и механизма подршке успешним и даровитим студентима, анализу извештаја о реализацији програма научних истраживања департмана, давање предлога за рецензирање и штампање уџбеника и других публикација, избор представника департмана за Наставно-научно веће, делегирање наставника и сарадника за стручна удружења и чланове стручних органа и тела Универзитета, анализирање и праћење постигнућа студената, предлагање одобравања плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима, упућивање предлога за именовање комисија за избор наставника и сарадника, као и оцена о избору наставника и сарадника (оцена резултата научно-наставног рада, оцена ангажовања кандидата у развоју наставе и развоју других делатности Факултета, оцена педагошког рада, оцена резултата које је кандидат постигао у развоју научно-наставног подмлатка, као и оцена приступног предавања), давање сагласности на извештај комисије о избору наставника и сарадника, именовање комисије за еквиваленцију студијских програма, признавање испуњености обавеза и положених испита студената, као и о стеченом укупном броју ЕСПБ, и обављање других послова утврђених Статутом и Правилником о раду департмана.

Да би се на адекватан начин, регуларно и успешно спровеле све предвиђене активности нужно је учешће и других организационих јединица Факултета, допринос стручних тела и органа, али и ненаставна подршка у складу са својим надлежностима (Правна служба, Служба за мастер и докторске студије...).

Филозофски факултет у Нишу: 1) систематски и континуирано спроводи супервизију организације и управљање Департмана за педагогију и предузима мере за унапређење његовог

рада, 2) евалуира рад управника и предузима одговарајуће мере у циљу поспешивања квалитета његовог рада, 3) проучава, анализира и процењује однос наставника, који спроводе наставу на ДАС педагогије, према студентима као и ниво њихове мотивисаности за рад са студентима, 4) стара се о условима и поступцима заснивања радног односа и напредовања наставног кадра, 5) стара се о квалитету рада управљачког особља, стручних служби и ненаставног особља, као и о томе да је тај рад доступан оцени студената Департмана за педагогију.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 - без значајности

Предности	Слабости
<p>*Надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа су прецизно дефинисане (+++)</p> <p>*Дефинисана је организациона структура Факултета (+++)</p> <p>* Дефинисана је организациона структура Департмана за педагогију на Докторским академским студијама педагогије (+++)</p> <p>*Рад факултета и квалитет управљања установом се континуирано евалуира (+++)</p> <p>*Информације о раду служби, органа управљања и квалитет рада ненаставног особља су доступне (++)</p> <p>*Квалитет рада и функционисања Департмана за педагогију на Докторским академским студијама, као и квалитет наставног процеса обезбеђен је адекватним управљањем департманом (+++)</p> <p>*На основу резултата евалуације разрађује се план за унапређивање рада установе као и Депармана за педагогију на Докторским академским студијама педагогије (++)</p>	<p>*Службе и ненаставни кадар су преоптерећени администрацијом што може представљати узрочно-последичну везу недостатка времена и мотивације за перманентно усавршавање и образовање (++)</p> <p>*Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља изостаје због недостатка адекватних програма стручног усавршавања (++)</p> <p>*Недостатак професионалних администратора који би знатно утицали на редукцију преоптерећења административним пословима стручних служби (++)</p>
Могућности	Опасности
<p>*Организовање програма стручног усавршавања за ненаставно особље (++)</p> <p>*Организовање обавезних едукација и континуираног стручног усавршавања на Факултету намењених ненаставном особљу ради остваривања ефективнијег рада и још боље сарадње са студентима (++)</p>	<p>*Недостатак мотивације ненаставног особља за унапређивање квалитета рада (++)</p> <p>*Преоптерећеност ненаставног особља административним пословима (++)</p> <p>*Услед неповољне економске ситуације у држави ограничена су и значајно умањена материјална средства којима Факултет располаже (++)</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

❖ Континуирано пратити рад Управе, стручних органа, стручних служби, наставног и ненаставног особља са аспеката остварених циљева дефинисаних Правилником о спровођењу поступака за самовредновање и оцењивање квалитета;

Универзитет у Нишу Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

- ❖ Континуирано анализирати резултате студентске евалуације у погледу квалитета рада служби Факултета и предлагати мере за унапређење рада служби;
- ❖ Осигурати имплементацију предложених мера за унапређење рада служби Факултета;
- ❖ Дефинисати прецизнији систем одговорности према раду и квалитетнији надзор над радом стручне службе;
- ❖ Спроводити континуирану едукацију запослених из области њиховог рада;
- ❖ Поједине едукације би могле имати карактер обавезног похађања. Предлаже се и могућност *online* обука у смислу техничке, материјалне и организационе економичности.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица](#)

[Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе](#)

[Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби](#)

Стандард 11 – Квалитет простора и опреме – Докторске академске студије педагогије

За извођење студијског програма Докторских академских студија педагогије обезбеђени су одговарајући просторни капацитети и материјално техничка средства. Простор за извођење наставе, који је у складу са постављеним стандардима, обезбеђен је у просторијама Филозофског факултета у Нишу, Електронског факултета у Нишу и Универзитета у Нишу (амфитеатри, слушаонице, учионица опремљена рачунарима и интернет везом, читаоница и слично). Како се сходно потребама тржишта рада број акредитованих студијских програма свих нивоа и број студената све више увећава, ради адекватне организације и реализације квалитетне наставе Филозофски факултет је потписао уговор о [коришћењу простора са Универзитетом у Нишу](#) и [Електронским факултетом Универзитета у Нишу](#) (Прилог 11.2. доказ о закупу). Самим тим укупан простор за наставне потребе и различите друге активности студената увећан је на 5906 м², односно 4.466 места у слушаоницама, амфитеатрима, компјутерским и специјализованим лабораторијама, салама, читаоници и др. За реализацију наставе користе се укупно 52 учионице и слушаонице (укупно 3881 места), два амфитеатра (397 места), две сале (сала 434 и сала 433 са укупно 105 места), компјутерска лабораторија (30 места) и лабораторија психологије (5 места). Укупан простор који Факултет користи за административне и друге потребе са наставничким кабинетима обухвата 1.332 м², односно 281 место. Значајно је напоменути да је вишегодишња проблематика исељавања хемије ПМФ-а коначно покренута те се током јуна и јула месеца 2020. интензивно преговарало и коначно званично приступило потписивању [Уговора о исељавању](#) (Прилог 11.3. Уговор о исељавању). Након потписивања овог уговора спроводиле су се интензивније активности на ужурбаније пресељавању крупне опреме. Већ половином јула комплетно је измештена једна велика лабораторија на првом спрату чиме су просторни капацитети Факултета знатно увећани. Започето је уређивање овог простора и проширивање простора библиотеке.

Укупна површина расположивог простора тренутно износи 7.240 м². Укупан простор којим Филозофски Факултет располаже за потребе наставе и активности студената је 5.906 м² односно 4.466 места у слушаоницама, амфитеатрима, компјутерским лабораторијама, салама, читаоницама и др. Око 1.332 м² простора се користи за административне и друге послове, као и за наставничке кабинете. Библиотека је смештена на првом спрату зграде Факултета, заузима површину од 119 м² у чијем саставу се налази и читаоница.

Трудећи се да обезбеди висок квалитет наставног процеса Филозофски факултет редовно инвестира и у опремљеност савременом информационо-комуникационом технологијом и мултимедијалним средствима. Ово је посебно значајно не само за реализацију наставе на ДАС педагогије него и свих студијских програма који се релаизују на установи. У том погледу ФФ задовољава основне критеријуме у погледу разноврсности и савремености опреме коју поседује попут лаптопова, интерактивних табли, десктопова, видео-бимова, графоскопа, фотокопир апарата, скенера и штампача, савремених мобилних система за виртуелну реалност (ВР наочаре, сензори и емитери...), савременом технологијом за видео конференције и електронска групна путовања. Стручне и техничке службе Факултета задовољавају све стандарде за остваривање повољних услова за реализацију студијског програма Докторских академских студија педагогије. Наставницима, сарадницима и студентима је обезбеђен и сталан бежични приступ

интернету. Преко академске мреже, кроз систем КОБСОН, доступни су најновији електронски часописи потребни за научно-истраживачки рад.

Филозофски факултет поседује инфраструктуру потребну за имплементацију циљева студијског програма Докторских академских студија педагогије. Величина, доступност и квалитет простора и опреме одговарају стандардима који важе за високошколске установе и за потребе реализовања наставних и научноистраживачких активности. Филозофски факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената на свим департманима.

Просторна и информатичко техничка опремљеност Филозофског факултета у потпуности обезбеђује успешну реализацију наставних активности на Докторским академским студијама педагогије. Током трајања ванредног стања успешно је реализована активна и консултативна настава применом различитих апликација (Google Meet, Zoom, Google classroom...) уважавајући карактеристике наставних предмета али и потреба студената докторских академских студија педагогије.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> * Факултет располаже просторним капацитетима који су у складу са бројем студената (++) * Просторни капацитети су у складу са потребама студијског програма Докторских академских студија педагогије (++++) * Савремена техничка и информатичка опрема Факултета обезбеђује адекватно извођење наставе и научноистраживачког рада +++ * Преко академске мреже је обезбеђен континуиран и неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику (+++)	<ul style="list-style-type: none"> * Доступност студентима већег броја рачунара које могу користити за самостални истраживачки рад (++)
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> * Проширивање просторних ресурса изградњом новог објекта и надоградњом постојећег (++++) * Потребна је већа читаоница у оквиру Библиотеке на чему се тренутно ради у оквиру реорганизације и реконструкције постојећег простора (++++) * Могућност спровођења учења на даљину и електронског учења (++) * Укључивање у националне и међународне пројекте у циљу обезбеђивања средстава за набавку и иновирање опреме (++)	<ul style="list-style-type: none"> * Смањење финансијских средстава за замену и иновирање информационо-комуникационе опреме (++) * Недовољно финансијских средстава за обезбеђивање додатног простора (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

- ❖ Унапређивање и иновирање просторних капацитета: реконструкција зграде Факултета и надоградња исте; замена и реконструкција водоводне и канализационе мреже, грејних инсталација и санитарних чворова; Такође, просторни капацитети значајно се побошавају тренутним исељавањем осталих лабораторија ПМФ-а и и пренаменом простора у савремено опремене и простране учионице.
- ❖ Развијање и унапређивање система информатичких технологија;
- ❖ Набавка лиценце од Microsoft-а за већи број рачунара.

Показатељи и прилози за стандард 11:

[Табела 11.1. Укупна површина \(у власништву високошколске установе и изнајмљени простор\) са површином објеката \(амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе\)](#)

[Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)

[Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)

[Прилог 11.1. Уговор о закупу простора са Електронским факултетом](#)

[Прилог 11.2. Уговор о закупу простора са Универзитетом у Нишу](#)

[Прилог 11.3. Уговор о исељавању лабораторија ПМФ-а](#)

Стандард 13 – Улога студената у самовредновању и провери квалитета – Докторске академске студије педагогије

Партиципацијом студената у оквиру две студентске организације – [Савез студената Филозофског факултета](#) и [Студентски парламент](#) остварује се активно позиционирање студената у процесу обезбеђивања и унапређивања квалитета. Ангажовањем у раду поменутих организација студенти стичу право укључивања у рад тела и органа факултета: [Савет факултета](#), [Наставно-научно веће](#), [Центар за унапређење квалитета](#), Дисциплинска комисија и [Комитет за професионалну етику](#). Дакле, студенти кроз рад студентских организација и различитих тела Филозофског факултета као и кроз учешће у редовним самоевалуацијама дају свој допринос у самовредновању и провери квалитета студијског програма педагогије. Ово посебно добија на значају када су у питању студије трећег степена – докторске академске студије.

Студенти ДАС педагогије континуирано учествују у поступку евалуације квалитета студијског програма која се редовно спроводи на Филозофском факултету. Последња евалуација квалитета реализована је у току академске 2019/2020. године. Поступак анкетирања је спроведен електронским путем. Дакле, током 2020. године спроведен је поступак вредновања квалитета наставе која је, због увођења ванредног стања, реализована на даљину, путем различитих комуникацијских платформи и апликација. Студенти Филозофског факултета и ДАС педагогије давали су исказе о различитим параметрима, а најважнији су: реализација наставе из свих предмета на даљину, приступ материјалу за учење, доступност наставника и сарадника, реализација предиспитних обавеза, задовољство студената коришћеним апликацијама у реализовању наставе, предности и недостаци наставе на даљину итд. Резултати вредновања, након усвојеног извештаја, постају транспарентни и јавни њиховом дистрибуцијом на сајту факултета. Резултати студентске евалуације се достављају Студентском парламенту и Управи факултета. Потврда значајне улоге студената у процесу вредновања и провере квалитета јесте чињеница да су Извештаји са резултатима студентске евалуације укључени у укупну оцену вредновања квалитета установе и студијских програма. Од стране радних група које су формиране у Центру за унапређење квалитета, у којима учествују и студенти, обрађују се резултати евалуације која је спроведена 2019/2020. године. Резултати студентске евалуације су тумачени према нивоу студија, при чему су само на нивоу ОАС урађене анализе резултата у односу на департмане којима студенти припадају. За разлику од тога, подаци евалуације на Докторским академским студијама су обрађивани збирно, пре свега из објективних разлога - малог броја студената који се уписују на докторске студије.

С обзиром на то да је настава на Докторским студијама педагогије углавном консултативног карактера, студенти су мање оријентисани на наставу, а више на студијски истраживачки рад. У том контексту значајни су резултати студената који, заједно са својим менторима, или самостално, објављују радове у домаћим и страним часописима, или учествују на научним и стручним конференцијама, што је такође важно са аспекта обезбеђивања квалитета. Већина студената ДАС педагогије је већ у радном односу, па су из тог разлога мање укључени у ваннаставне активности, тако да је разумљиво њихово мање ангажовање у том домену.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<p>*Партиципација студената у телима за обезбеђивање квалитета - Наставно-научно веће Филозофског факултета, Савет факултета, Комисија за унапређење квалитета Факултета, Дисциплинска комисија и Комитет за професионалну етику (+++)</p> <p>*Партиципација студената у самовредновању установе (+++)</p> <p>*Партиципација у самовредновању студијског програма и квалитета наставе (+++)</p> <p>*У односу на студенте других студијских програма, студенти ДАС педагогије поседују виши ниво знања о квалитету наставног процеса и наставног програма, те могу компетентније проценити елементе квалитета и критички приступити проблему и питању унапређења квалитета (++)</p>	<p>*Студенти ДАС су из објективних разлога мање укључени у ваннаставне активности (++)</p> <p>*Релативно честе промене представника студената у телима факултета (++)</p> <p>*Недовољна видљивост активности студентског парламента (++)</p>
Могућности	Опасности
<p>*Веће укључивање студената ДАС у ваннаставне активности департмана и факултета у целини (++)</p>	<p>*Недовољна обавештеност студената ДАС о могућностима укључивања у ваннаставне активности (++)</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

У циљу отклањања недостатака, предлаже се предузимање следећих мера и активности:

❖ Студенти ДАС нису довољно укључени у ваннаставне активности, те је неопходно ради предузимања адекватних мера. У том смислу предлаже се организовање разговора са студентима у циљу подстицања мотивације за веће ангажовање у ваннаставним активностима;

❖ Релативно честе промене представника студената у телима факултета су јасан недостатак који се може отклонити бољом сарађом са Студентским парламентом у циљу проналажења најбољих решења;

❖ Недовољна видљивост активности студентског парламента се може превазићи тако што ће се интензивизирати рада на активностима усмереним ка побољшању видљивости и доступности информација о делатностима Студентског парламента које се тичу унапређења квалитета путем студентског портала, странице Студентског парламента и друштвених мрежа.

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета](#)

Стандард 14 – Систематско праћење и периодична провера квалитета – Докторске академске студије педагогије

Департман за педагогију у оквирима самовредновања квалитета Филозофског факултета континуирано спроводи разне активности које за циљ имају не само процену, већ и праћење, контролу, осигурање одређеног нивоа квалитета, као и сталан рад на његовом унапређењу посебно када је у питању наставни процес. Предузимање хетерогених и разноврсних поступака који своје упориште проналазе у кључним актима Филозофског факултета ([Стратегија обезбеђења квалитета](#), [Правилник о самовредновању](#)) а иначе нужних за систематско праћење и прикупљање потребних информација за процену постигнутог нивоа квалитета, основ је остваривања овог стандарда. С тим у вези, у кооперацији са [Центром за унапређење квалитета](#) и [Продеканом за наставу](#), плански и систематично се спроводи прикупљање неопходних података, њихова даља обрада и дистрибуција, периодична провера и анализа резултата у сврху обезбеђења квалитета. То се посебно чини значајним када се говори о квалитету Докторских академских студија педагогије на које се сваке године уписује 3 до 5 кандидата. Самим оснивањем наведеног Центра и активним уделом чланова Центра у раду Комисије за унапређење квалитета, Филозофски факултет је обезбедио неопходни оквир, важан ресурс, логистику и инфраструктуру за проверу и унапређење квалитета свих аспеката наставног процеса. У рад Центра укључени су не само они који се директно баве наставним радом него и они који посредно или непосредно у њој учествују. Дакле, адекватно функционисање и рад Центра обезбеђено је ангажовањем како наставника, тако и студената и ненаставног особља факултета. Департман за педагогију има посебног удела у деловању, активностима и успешном пословању овог Центра, односно Комисије за унапређење квалитета с обзиром на то да њиме управља наставник Департмана за педагогију ([доц. др Драгана Јовановић](#)) а и представник Департмана је такође још један наставник ([проф. др Марија Јовановић](#)). Узевши у обзир специфичност педагошког профила, као и организационе способности и вештине ових наставника, очекује се њихов највећи допринос конструктивном вођењу Центра и значајном утицају на квалитет свих самовредновањем обухваћених области, посебно наставне.

Преко Савета послодаваца, Филозофски факултет тежи да успостави и појача комуникацију са послодавцима, Националном службом за запошљавање у сврху усклађивања својих програма са реалним потребама струке. Такав је случај и са Департманом за педагогију, посебно када се узме у обзир да је већина студената Докторских академских студија углавном у радном односу, пробном раду или на неки други начин ангажована у различитим организацијама, те самим тим и свесна реалних потреба послодаваца, организације и тржишта рада када је у питању педагошки позив.

Сарадњом са различитим Департманима, Институтима и Факултетима из иностранства унутар програма размене студената и наставног особља какав је ЕРАСМУС+, Департман за педагогију добија и податке неопходне за компарације у погледу квалитета наставног процеса. Успех студената педагогије на програмима размене и лична сведочанства студената показатељи су нивоа квалитета студија педагогије на Филозофском факултету у Нишу. Наставници и

сарадници Департмана за педагогију сарађују са релевантним Универзитетима, професионалним и научним центрима, телима и асоцијацијама, и бројним научним институтима у земљи, као и бројним универзитетима и научним институтима у региону и том сарадњом унапређује квалитет Докторских академских студија педагогије. Поред података неопходних за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета а у складу са принципима дефинисаним *Стратегијом обезбеђења квалитета*, наставници и сарадници Департмана за педагогију учешћем у пројектима интернационалног карактера реализују посете, усавршавања и студијске боравке у страним научноистраживачким установама. У последњем петогодишњем периоду наставни кадар Департмана за педагогију био је ангажован на више таквих пројеката (*Equal acces for all -Strengthening the Social Dimension for a Strong European Higher Education Area, Interkulturalni kurikulum i obrazovanje na manjinskim jezicima, Pedagoški aspekti odnosa u obitelji, Vršnjačko nasilje u osnovnim školama, Strengthening Teaching Competences in Higher Education in Natural and Mathematical Sciences, Preparing Future Teachers in the Western Balkan: Educating for Democracy & Human Rights, Master program in Educational Leadership, Strengthening Higher Education for Social Policy making and Social Services delivery*). Ово значајно доприноси интегрисању истраживачких метода и резултата у наставне програме Основних, Мастер, а Посебно докторских академских студија педагогије.

Правилником о стандардима и поступку обезбеђења квалитета прописано је редовно, периодично вредновање квалитета, најмање једном у три године. Уколико се укаже потреба или постоји реалан захтев за тим, обезбеђују се услови и могућности за спровођење ванредне провере квалитета. Филозофски факултет спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета током којег се врши процена спровођења утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, те и проведена досегнутог нивоа у остварености установљених стандарда квалитета. Периодично самовредновање и проверу нивоа квалитета стандарда реализује Комисија за унапређење квалитета која делује унутар Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета. У овом комплексном задатку Комисија се води предвиђеним *Правилником о поступку обезбеђења квалитета*. Тако најмање једном у три године Комисија сачињава [Извештај о самовредновању о испуњености свих прописаних Стандарда квалитета високошколске установе - Филозофског факултета](#), као и о идентификованим одступањима за које се предлажу мере и активности за њихово првизилажење. Такође, према најновијим Упутствима за спровођење самовредновања квалитета установе, у години акредитације неопходно је доставити и [Извештај о самовредновању свих акредитованих студијских програма](#) који се актуелно реализују на установи, а који се такође креира сходно предвиђеним Стандардима за самовредновање квалитета студијских програма (Стандард 4, Стандард 5, Стандард 7, Стандард 9, Стандард 10, Стандард 11, Стандард 13, Стандард 14 + Стандард 15 који важи за ниво докторских студија). С тим у вези, важно је напоменути да су наставници и сарадници Департмана за педагогију уложили значајне напоре у тумачење и анализу критеријума садржаних у споменутих стандардима а који су били главни оријентир у структурисању тражених извештаја. Тако је током 2020. године сачињен *Извештај о самовредновању квалитета основних академских студија педагогије, Извештај о самовредновању квалитета Мастер академских студија педагогије*, те и *Извештај о*

квалитету Докторских академских студија педагогије. Извештаје о самовредновању разматра и усваја Наставно-научно веће Филозофског факултета. Такође, ради транспарентности и њихове видљивости, извештаји се дистрибуирају на сајт Филозофског факултета, односно страницу [Центра за унапређење квалитета](#) чиме се постиже њихова доступност јавности. У периодична самовредновања неизоставно се имплементирају и резултати анкетирања студената које се спроводе крајем сваког одслушаног семестра, као и анализа пролазности студената по предметима и годинама студија. Током процеса самовредновања, изузев процене тренутног стања у погледу обезбеђивања квалитета, константно се промишља и о начинима, мерама и предлозима превазилажења тренутног стања, односно његовог побољшања у односу на пређашње стање. Сви наставници, сарадници и ненаставно особље упознати су са успостављеним системом обезбеђења квалитета. Сви горе споменути извештаји предмет су константног разматрања и темељне анализе Комисије за обезбеђење квалитета и Наставно-научног већа Филозофског факултета. Такође, повремени састанци Управника Центра за унапређење квалитета и продекана за наставу Филозофског факултета са представницима свих факултета унутар Центра за унапређење квалитета Универзитета у Нишу значајно доприноси међусобној размени искустава, те и промишљања о адекватним решењима која се могу имплементирати у циљу унапређења квалитета било које вредноване области.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
<p>*Филозофски факултет има развијену инфраструктуру за систематско праћење и обезбеђење квалитета у којој значајан удео носе поједини наставници Департмана за педагогију (+++)</p> <p>*Департман за педагогију има своје представнике у организационој јединици основаној за праћење и унапређивање квалитета Филозофског факултета: један наставник као Управник Центра за унапређење квалитета и један наставник као члан Центра (+++)</p> <p>*Доктори наука током студија на ДАС педагогије укључују се у рад Департмана за педагогију и имају примерну улогу у реализацији праксе у образовно-васпитним установама у којима су запослени или у којима волонтирају чиме Департман за педагогију добија повратне информације о квалитету стечених компетенција свршених студената (+++)</p>	<p>*Студенти ДАС педагогије не могу у потпуности да дају реалну слику квалитета свих процењиваних области с обзиром на то да их је мали број, те и да су ДАС педагогије реализују тек неколико година (++)</p> <p>*Радно ангажовање студената ДАС педагогије онемогућава њихово интензивно учешће у редовним евалуацијама (++)</p> <p>*Слаба укљученост студената ДАС педагогије у активности студентског Парламента (++)</p> <p>*Студенти ДАС педагогије слабо исказују предлоге за унапређење квалитета (++)</p>

<p>*ДАС Педагогије су на посредан и непосредан начин повезане са многим студијским програмима у земљи и региону па и у Европи и свету, што утиче на њихову иновативност и праћење савремених трендова (+++)</p> <p>*Систематско праћење и периодична провера квалитета и самовредновање се реализује у праћењу примене студијског програма, наставног процеса, научно-истраживачког и стручног рада, наставника и сарадника, студената, уџбеника и литературе, библиотеке, информационих ресурса, простора и опреме, ненаставног особља, процеса управљања, јавности у раду и финансирања (+++)</p>	
Могућности	Опасности
<p>*Веће укључивање студената ДАС у ваннаставне активности департмана и факултета у целини (++)</p> <p>*Подизање свести запослених о значају обезбеђења и унапређења квалитета (+++)</p> <p>*Детаљније тумачење резултата анализе квалитета и рад на доследном спровођењу корективних мера (+++)</p>	<p>*Обим послова које спроводи Центар за унапређење квалитета је велики и као такав прети да угрози његово адекватно функционисање (+++)</p> <p>*Изостајање сагледавања бенефита од процеса праћења, обезбеђења и унапређења квалитета (+++)</p> <p>*Недовољна мотивисаност појединих чланова Центра за обезбеђење квалитета за реализацију процеса контроле, обезбеђења квалитета и унапређења истог (+++)</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:

На основу описаног могло би се констатовати да су сви захтеви стандарда 14 испуњени на задовољавајућем нивоу. Ипак, Департман за педагогију ће се у будућности посветити следећим активностима:

- ❖ Интензивнији рад на унапређењу одређених аспеката систематског праћења и периодичне контроле квалитета ДАС Педагогије како би се компетенције будућих доктора педагошких наука унапредиле;
- ❖ Наставити са праксом континуиране провере квалитета (чак и ванредних провера)
- ❖ Спровести систематично прикупљањепodataка и њихово анализирање у сврхуутврђивања и спровођења детаљних корекционих мера и трајног побољшања квалитета
- ❖ Осмислити адекватне начине мотивисања запослених, односно чланова Центра за унапређење квалитета и њихово већи ангажман у процесу процесу праћења и контроле квалитета (самоиницијативно праћења успеха студената ДАС, истраживањем могућности за већим учешћем у међународним пројектима који се баве унапређењем наставе и научно-наставног рада, проналажење партнерских институција...)

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

- ❖ Систематичније приступити информисању студената ДАС педагогије о потреби и значају за слободним изношењем њиховог мишљења о могућностима за унапређивање квалитета било које процењиване области;
- ❖ Осмислити стратегију равномерне расподеле активности и задужења унутар Центра за унапређење квалитета или ангажовање административног радника који би бар у једном сегменту редуковао преоптерећење појединих чланова Центра

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.](#)

Стандард 15 – Квалитет докторских студија – Докторске академске студије педагогије

Значајне промене и други друштвени изазови савршени су истраживачки задаци амбициозних и радозналих појединаца који уживају у самосталном раду и довољно су ангажовани да квалитетно и интегрисано обављају радне задатке. [Програм докторских академских студија педагогије](https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/doktorske/pedagogija) нуди студентима прилику да стекну темељно разумевање теоријских и методолошких концепата и способност да самостално развијају нова знања и решавају најизазовније проблеме, унапређивањем постојећих и откривањем нових решења за управљање веома сложеним радом системима и научно-истраживачким пројектима из широког спектра професионалних или научних области, и развити критичку рефлексiju. Из таквих захтева тржишта рада, потреба организације и потенцијалних кандидата конципиран је програм докторских академских студија педагогије. Сам програм је осмишљен за појединце који желе проширити своје знање у одређеном пољу и појавама и стећи звање доктор наука, што би повећало њихов углед у друштву (<https://www.filfak.ni.ac.rs/studije/doktorske/pedagogija>). Овај програм акредитован је за научну област педагошке и андрагошке науке (докторске академске студије педагогије) први пут одлуком [бр. 612-00-00582/2016-06](#) од 27.01.2017. за 5 студената сваке године. До школске 2019/2020. на овај програм уписано је укупно 16 докторанада. Предност овог програма је што је по својим обележјима, слободно речено индивидуалан у смислу консултативног рада са студентима, и малим делом организованог студијског рада. Избор теоријских дубинских знања, које ће студент одабрати као изборну јединицу, пре свега зависи од избора теме докторске дисертације.

Департман за педагогију на III циклусу академских докторских студија прати, анализира и унапређује постизање научних способности и академских и специфичних практичних вештина. На основу наведеног произилази следећа констатација.

Студенти докторских студија Педагогије стичу следеће опште компетенције:

- способност идентификовања одређеног истраживачког проблема, вршења анализа и пружања могућих решења;
- стварање нових знања која представљају релевантан допринос развоју науке;
- способност савладавања стандардних метода, поступака и процеса истраживања из области педагогије;
- способност независног истраживачког и развојног рада и способност да води истраживачки тим;
- разумевање важности квалитета и тежња ка квалитетном професионалном раду кроз аутономију, (само) критику, (само) рефлексiju и (само) оцењивање професионалног рада;
- посвећеност професионалној етици.

Студенти докторских студија Педагогије стичу следеће специфичне компетенције:

- способност решавања одређених истраживачких проблема из различитих области педагогије и сродних дисциплина;
- развој вештина у служби знања у истраживачком пољу педагогије и сродних дисциплина;
- способност сложеног стицања, избора, оцењивања и пласмана нових знања и способност интерпретације у контексту педагогије (и друштвених наука уопште);

-способност формирања и примене оригиналних научних решења за специфичне друштвене проблеме;

-способност представљања научних резултата добијених у облику публикација у међународним научним часописима.

- способност укључивања у домаће научноистраживачке пројекте;

Самостални рад на Докторским академским студијама педагогије укључује појединачно проучавање литературе, припрему и презентацију појединих пројеката, истраживачки рад на истраживачким програмима који се раде у оквиру школе, а посебно припрему докторске диспозиције и дисертације. Овај приступ омогућава да што више развију сопствени креативни потенцијал. Ментор помаже студенту у организацији студија, укључујући праћење током студија и постављање правца за рад студената. Ментор саветује студента о одговарајућој истраживачкој методологији и релевантној литератури. Ментор помаже у припреми дизајна дисертације, дизајнирању методологије истраживања, избору литературе и извора и процењује када је докторски рад спреман за одбрану.

Начин оцењивања знања утврђује се за сваки предмет и дефинише спецификацијом наставног предмета, адаптира верификацији постигнутих циљева на појединим предметима, предвиђеним постигнућима студије и развоју општих и специфичних компетенција. Методе оцењивања и оцењивања знања могу се разликовати због различитих метода поучавања, које пружају критеријуме валидности, поузданости и објективности, али узимају у обзир и квалитет структуре и организације знања. Критеријуми за евалуацију заснивају се на циљевима студијског програма и очекиваним достигнућима студената утврђеним у наставном програму.

Дозвољена квота студената докторских студија на Департману за педагогију је 5. У периоду од 2015. до краја 2019. године на Филозофском факултету у Нишу одбрањено је укупно 26 докторских дисертација. Ипак од оснивања Докторских академских студија педагогије од (2017. год.) до данас није одбрањена ни једна докторска дисертација што, поред сазревања докторанада указује и на систематичан рад и студиозан аналитички приступ у конципирању истраживачких феномена који су у интересном пољу докторанада. У истом периоду укупно 38 кандидата на нивоу установе добило је одобрење за израду докторске дисертације према најновијем Закону а међу њима су одобрење теме добила и два докторанта докторских академских студија педагогије (асистент Јелена Османовић и сарадник ван радног односа - демонстратор Марина Ћирић).

Сагласно смерницама Националног савета за високо образовање на Филозофском факултету Универзитета у Нишу образовано је Веће докторских студија које одлучује у свим есенцијалним питањима везаним за реализацију докторских академских студија на свим студијским програмима. Ово веће као стручни орган факултета у свом саставу броји минимум једног а максимум два наставника са департмана који учествују у реализацији студијских програма Докторских академских студија Факултета и реализацији свих студијских програма (<https://www.filfak.ni.ac.rs/fakultet/vece-doktorskih-studija>). Департман за педагогију у саставу наведеног већа заступљен је са два наставника у звању редовних професора.

Говорећи о реализацији наставе на Докторским академским студијама педагогије, сви наставници који учествују у овој области испуњавају *Правилником о стандардима за*

акредитацију студијских програма у пољу друштвено-хуманистичких наука Националног савета за високо образовање Републике Србије прописане услове. С тим у вези свих 8 наставника Департмана за педагогију испуњавају прописан стандард од минимум 12 бодова у десетогодишњем периоду за радове одређених категорија. Да би се остварили у улози ментора наставници треба да постигну најмање 24 бода у последњих 10 година тачно спецификованих категорија и часописа. Овај услов тренутно испуњава 80% наставника Департмана за педагогију. Два наставника из редова најмлађих наставника тренутно су у пред испуњавањем овог услова, односно у поступку процене испуњености услова за менторисање докторанада. Може се констатовати да наставни кадар који реализује наставни процес на III циклусу студија педагогије у потпуности задовољава критеријуме који су га квалификовали за наставу а у већини случајева и потенцијалне менторе. Све наведено је регулисано правилницима и актима Универзитета Филозофског факултета у Нишу ([Правилник о докторским студијама](#), [Извод из Статута који регулише докторске студије](#), [Поступак израде и одбране докторске дисертације](#)). Департман за педагогију перманентно прати и анализира напредовање студента узимајући у обзир напредак остварен у стицању знања и вештина непходан за даљи развој каријере, и напредак у истраживању, и у том циљу унапређује и развија менторски систем као подршку студенту докторских студија, критички оцењује и непрекидно подстиче научни напредак својих наставника, посебно ментора у настојању да унапређује однос броја потенцијалних ментора према броју студената докторских студија а у циљу стварања повољнијег истраживачког окружења за своје студенте. Такође, захваљујући учешћу студената докторских академских студија педагогије у редовним студентским евалуацијама наставници и сарадници Департмана за педагогију добијају значајан инпут о сегментима докторских студија које треба унапредити, редефинисати или пак у потпуности изменити. Само уз овакве поступке може се постићи на квалитету, успешности и ефикасности не само студијског програма, него и других области обухваћених евалуацијом.

Међутим, један од очигледних недостатака Докторских академских студија педагогије јесте неостварена сарадња са научноистраживачким установама у земљи и свету. Неопходно је повезивање са националним и интернационалним високошколским установама које спровode сличне или сродне програме у циљу размене искуства у побољшању квалитета програма, квалитету наставног процеса, менторског рада, аналитичко-истраживачког рада докторанада, и сл.

SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
*Квалитет докторских академских студија педагогије темељи се на поштовању захтева дефинисаних стандардима (+++) *Мере за обезбеђење квалитета, као и процедуре и поступци праћења и оцено квалитета студијских програма докторских академских студија јасно су дефинисане и редовно се спровode захваљујући Већу докторских студија и Комисији за унапређење	*Већина докторанада своје докторске студије не заврши у превиђеном року што је случај и са педагогијом јер прва генерација уписана 2017. године још увек нема доктора педагошких и андрагошких наука (+++) *Високе школарине докторских студија значајно утичу на квалитет студирања, као и индиректни трошкови (+++) *Укључивање докторанада педагогије на

<p>квалитета (+++)</p> <p>*Наставни кадар департмана за педагогију поседује висок ниво научне и стручне компетентности нужне за извођење наставе на докторским академским студија педагогије (+++)</p> <p>*Највећи проценат наставника Департмана за педагогију испуњава услове неопходне за менторисање докторанада (+++)</p> <p>*Програм ДАС педагогије компатибилан је са програмима других високошколских установа међународног нивоа (+++)</p> <p>*Студијски програм ДАС педагогије покренут је сагласно друштвеним потребама, потребама институције и тржишта рада, и самих појединаца - потенцијалних докторанада (+++)</p>	<p>актуелне пројекте било је значајно отежано, скоро немогуће (++)</p> <p>*Недовољно иницијативности чланова департмана за покретањем сарадње са другим високошколским устновама на националном и интернационалном нивоу који спроводе сличне програме (++)</p>
Могућности	Опасности
<p>*Повезивање са интернационалним високошколским установама које спроводе сличне или сродне докторске академске студије у циљу размене искуства у побољшању квалитета програма (++)</p> <p>*Увођење могућности за коменторство у докторским дисертацијама (+++)</p> <p>*Иницирање сарадње са регионалним центрима за науку, академским асоцијацијама и удружењима (++)</p>	<p>*Опадање квалитета докторских студија уопште због негативних појава попут плагијаризма који се не кажњава адекватним мерама те стога обесмишљава академску и професионалну честитост и одговорност (+++)</p> <p>*Потенцијална необјективност и неискреност студената у оцењивању квалитета студијског програма услед страха од потенцијалног трпљења последица или несигурности у анонимност анкете (++)</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 15:

❖ Први и основни корак Департмана за педагогију али и саме установе треба да буде усмерен ка покретању иницијативе за сарадњом са другим високошколским установама националног и интернационалног карактера које спроводе компатибилне програме трећег нивоа педагогије. Оваква сарадња омогућила би не само вредну размену искустава између наставника и сарадника, већ и иновирање студијског програма педагогије, могућност гостујућих предавања, студијских предавања, коменторства, заједничких радова и покретања пројеката, али и повезивање и креирање мреже студената докторских студија педагогије са различитих институција.

❖ Наставници и сарадници Департмана за педагогију у сарадњи са Центром за унапређење квалитета треба да се посвете интензивнијем раду на јачању свести и знања студената о систему обезбеђења, праћења и контроле квалитета, његовом функционисању, те и његовим кључним носиоцима. Кључна предност овде јесте у искористивости снага и капацитета наставника који чине чланове и руководеће органе наведеног Центра а који су са Департмана за педагогију.

❖ Како би се у научном смислу профилисали, студентима докторских студија потребно је што више подстицати да се инфилтрирају и интензивно покушавају да се укључе у међународне пројекте у области образовања.

Показатељи и прилози за стандард 15:

[Табела 15.1. Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија](#)

Универзитет у Нишу
Филозофски факултет

18105 Ниш • Ћирила и Методија 2 • Пош. факс 91
Телефон-центра: (018) 514-312
Деканат: 514-311 • Факс: 514-310
имејл: info@filfak.ni.ac.rs

University of Niš
Faculty of Philosophy

18105 Niš • Ćirila i Metodija 2 • P.O. Box 91
Phone: +381 18 514312
Dean's office: +381 18 514311 • Fax: +381 18 514310
e-mail: info@filfak.ni.ac.rs

[Табела 15.2. Списак организационих јединица, које се баве уједначавањем квалитета свих докторских студија на високошколској установи \(Савет докторских студија, докторска школа... \)](#)

[Табела 15.3. Списак чланова организационих јединица за квалитет докторских студија високошколске установе](#)

[Прилог 15.1 Правилник докторских студија](#)

[Прилог 15.2 Извод из Статута који регулише докторске студије](#)

[Прилог 15.3 Правилник о раду Већа докторских студија](#)

[Прилог 15.4 Правилник о избору ментора](#)

[Прилог 15.5 Поступак израде и одбране докторске дисертације односно докторског уметничког пројекта](#)

[Прилог 15.6. Листа ментора](#)